

Leeter ŋgada Hebøre hay

Mey da ray

Leeter ŋgada Hebøre hay

Leeter ŋgada Hebøre hay na, ndaw ma søra mezøley ŋga ndaw ma wuzlala daa ba. Hebøre hay na, ara ndøhay Jøwif hay. Ndaw ma wuzlala leeter e kede a wudey ŋga vøltar gødanj ŋgada Jøwif hay masa ma tøbmara mey ŋga Yesu. A vøltar gødanj ŋga tøbey mey ŋga Yesu ma føna ma føna kwa ata daa banay.

Ndaw ma wuzlala leeter e na, a wuzda Yesu na, a fønta maslanj hay ŋga Gazlavay, a fønta ndøhay ma tøla mey ŋga Gazlavay zleezle, asaya, a føna Mawiz, maja anja na, Bøzey ŋga Gazlavay (fasølawal 1 haa 3). Asaya, a wuzda anja na, ndaw mahura da ray ndøhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay masa fara fara. A da njey ndaw ma ka kwakwas ŋga sørmataw. Anja ta vølda ray anja la dey pal ŋga møcey maja mebørey ŋga ndøhay tabiya. Anda kede, Yesu ta handawa Mejøwey-mey Mawiya la aa slam a ŋga Mejøwey-mey Magurma masa Gazlavay ma jøwa ta ndøhay anja hay ta fa Mawiz.

Ndøhay ma tøba mey ŋga Yesu na, ata daa cøved mawiya døba. A gwamara ŋga søpey cøved magurma saba. Maaya na, a sørfadamata ndøhay masa zleezle ma pamara Gazlavay ŋga ndaw ata fara fara, ata masa ma høtam gødanj

daa cəved anga. (Nəka fasəlawal 11.) Mey madagway-dakw daa leeter e na, ara mey da ray menjey ɳga ndəhay ma təba mey ɳga Yesu. Si a njam maaya maaya daa mecəmey-ray ɳga Yesu.

Daa leeter e kedəe na, mey mekele mekele daha ɳga vəley gədaŋ a ndəhay:

Mey ɳga Gazlavay aa ta gədaŋ ɳga key sləra
daa ndaw (4.12)

Mey da ray mejəwey-mey mawiya (8.8-13)

Mey da ray ndəhay zleezle ma pamara Ga-
zlavay ɳga ndaw ata fara fara (11.1-12.13)

Nəkakwa dey na, si fa Yesu gway (12.2)

*Mey da ray Yesu, ndaw ma wuzdərwa
mewedey ɳga Gazlavay*

¹ Zleezle na, *Gazlavay taa guzltar la ɳgada papaŋ ɳga papa aləkwa hay dey ga ta cəved hay mekele mekele ta mey ndəhay ma təla mey anga hay weewe.

² Ama wure kedəe daa masa bəla gweegwe a ndəvey kedəe na, taa guzlnakwar la ta mey Bəzey anga. Gazlavay a ləma bəla ta slam da vad cəpa na, ta fa Bəzey anga ha, asaya, Gazlavay ta wala la ɳga wey da ray cek hay tabiya.

³ Ma wuzdərwa mewedey ɳga Gazlavay na, ara anga. Bəzey a na, a lawa Gazlavay kərad! Mey anga na, aa ta gədaŋ. Ara ta mey anga ha aa ma kərza bəla ta slam da vad. Masa anga

ma diytara cøved cay * a ndøhay amba a njam manjar mebørey fa mey ñga Gazlavay na, ta', a tøpey a vad, a njey ta har-zømay ñga Bay Gazlavay ma wey da ray cek hay tabiya.

Yesu a fønta maslañ hay ñga Gazlavay tabiya

⁴ Bøzey a na, a fønta maslañ hay ñga Gazlavay. Mezøley masa Gazlavay ma vøldara na, a føna ñga maslañ hay a may.

⁵ Sørmara, Gazlavay ta løvar kwa ñgada maslañ anja pal:

«Kah na, Bøzey adaw,
døga tasana yah Papakw»

na, daa ba sølak. Asaya, taa guzley da ray maslañ anja pal, a løvey:

«Yah na, Papaha,
anja na, Bøzey adaw,»
na, daa ba may.

⁶ Ama masa anja fa da slørdørwa Bøzey anja maa-mey-ndaw † a bøla na, taa guzley la, a løvey:
«Akwar, maslañ adaw hay tabiya, ragadamar!»

⁷ Da ray maslañ anja hay na, aa guzley, a løvey:
«Maslañ adaw hay na, ara ndøhay ma ka sløra adaw hay.

* **1:3 1.3** ma diytara cøved cay: A wudsey ñga løvey Yesu a diytara cøved ñga ndøhay na, ta fa memøcøy anja fa hwadam mazlañgalakaya. **1:3 1.3** 2Kwr 4.4; Kwa 1.15; **har-zømay:** 8.1

1:4 1.4 Ef 1.21; Føl 2.9 **1:5 1.5** Ps 2.7; 2Sam 7.14; Mt 3.17; SNM 13.33; Heb 5.5 † **1:6 1.6** Bøzey anja maa-mey-ndaw: A wudsey ñga løvey Gazlavay anja ta bøzey hay mekele mekele na, køne ba, ama a wudsey ñga løvey Yesu fa wey da ray cek hay tabiya ñga Gazlavay anda bøzey maa-mey-ndaw ma wey da ray cek ñga papaha. Nøka 2.11-13; Kwa 1.15, 18, lej Rm 8.29. **1:6 1.6** Ps 89.28; 97.7

Ata anda memed, asaya, ata anda neneh ŋga awaw.»

⁸ Ama ŋgada Bəzey aŋga na, taa guzlar la, a ləvey:

«Kah na, Bay Gazlavay, ka da zəma bay akah ŋga sərmataw.

Ka da wey da ray ndəhay akah hay ta cəved e.

⁹ Ka wudey na, mekey cek ta cəved e, ba na, mekey cek ta zlabay ba.

Maja ŋgene, ya ta walaka la, yah, Gazlavay akah.

Ya taa səmdaka la,

asaya, ya ta vəlka gədanj la

ma fəna ŋga ndəhay mekele masa akwar bama.»

¹⁰ Gazlavay aa guzley da ray Bəzey aŋga saya, a ləvey:

«Bay Mahura, ara kah ma ləma bəla dəga daa mezley a.

Ara kah ma ləma slam da vad ta har akah.

¹¹ Cek hay a cəpa a ndəvam la, ama kah na, ka da njey ŋga sərmataw.

Ahaw, cek hay a tabiya a da nəsam anda zana magurma.

¹² Ka da takwamata

anda ndaw ma tekwemey zana magurma.

Cek hay a cəpa, ka da mbəddata

anda ndaw ma mbədsey zana manəskaya.

Ama kah na, ka da njey kəne, ka fa da mbədsey daa ba,

kah daha ŋga sərmataw.»

¹³ Gazlavay aa guzlar ŋgada Bəzey aŋga, a ləvar:

«Sawa njey ta har-zəmay adaw
 amba ya wakwa da ray ndəhay
 haa ta pas masa yah ma pata masa-gəra akah
 hay cay
 asi salay akah.»

Ama taa guzley anda ŋgene kwa ŋgada maslanj
 anja pal na, daa ba səlak.

¹⁴ Kaa maslanj hay ŋga Gazlavay na, wa hay
 wa? Maslanj hay ŋga Gazlavay na, ara mesəfnay
 hay ma ka sləra ŋga Gazlavay gway. Gazlavay fa
 slərdata ŋga jəney ndəhay masa ma da ləham.

2

Ya da rəskwa mey ŋga Gazlavay ba

¹ Gazlavay taa guzlndakwar la ta mey Bəzey
 anja. Anda kede, si ya wakwa vaw ma fəna ma
 fəna fa mey masa aləkwa ma cəndakwa ha, da
 daa ba na, ya zlanŋadəkwa la aa cəved mekele.

² Mey masa maslanj hay ŋga Gazlavay ma
 kadamara zleezle na, ta wuzwa la ara mey fara
 fara. Ndəhay masa ma rəsmara mey a, ma
 təbmara ba na, Gazlavay ta sərdata banay la
 təde fa mebərey ata ha.

³ Ama aləkwa na, aləkwa ta cəndakwa mey
 da ray meləhey la ma fəna mey masa maslanj
 hay ŋga Gazlavay ma kadamara ha. Anda kede,
 da aləkwa fa rəskwa mey a, ya təbkwa ba na,
 ŋgene, ya da ləhkwa na, kwara? Ara Bay
 Mahura ta ray anja ma wuzda mey da ray
 meləhey a teesef. Fa dəba ha, ndəhay masa ma

cəndamara mey a na, ta wuzdamandakwara la
ara mey fara fara.

⁴ Gazlavay may, ta wuzda la ara mey fara fara
ta fa gədanj anja lej ta fa maazla hay mekele
mekele masa anja ma kata. Asaya, Gazlavay ta
vəltar gədanj ɳga Mesəfnəy anja la a ndəhay
ɳga key sləra mekele mekele anda aa ma wudsey.

Yesu a məcəy na, majə wa hay wa?

⁵ Yaa guzlam na, da ray menjey ɳga ndəhay
da bəla mawiya ɳgada fa mey. Daa menjey a
na, Gazlavay fa da vəltar cəved ɳgada maslanj
anja hay ɳga wam da ray ndəhay daa ba.

⁶ Sasəkar jak, mawuzlalakaya daa dərewel ɳga
Gazlavay, a ləvey:

«Ndaw-magədanj na, wa may wa
amba kah, Bay Gazlavay, ka wulkey da ray a
na!

Ndaw-magədanj na, wa may wa
amba ka nəkfar dey na!

⁷ Ka ta tərda la ɳga mecəhe da ray maslanj akah
hay

ɳga menjey nekədsey,
fa dəba ha, ka ta həlma la, ka ta həslar ray la
anda bay.

⁸ Ka ta vəldata cek hay sem cəpa asi har anja *.»
Yaw, Gazlavay ta vəldata cek hay sem cəpa asi
har ɳga ndaw-magədanj, kwa cek pal masa anja
ma wey da ray a ba na, daa ba. Ta ɳgene he cəpa

2:3 2.3 10.29; 12.25 **2:4 2.4** Jaŋ 2.11; SNM 2.22; 1Kwr 12.4-11;
2Kwr 12.12 **2:6 2.6-8** Ps 8.5-7 * **2:8 2.8** asi har anja: Ta mey
Gerek na, a ləvey: «asi salay anja».

wure kede, alèkwa fa høtkwa ndaw-magødañ fa
wey da ray cek hay tabiya na, daa ba.

9 Ama ya sèrkwa *Yesu na, ta tørey la ñga
mecøhe da ray maslañ hay ñga Gazlavay ñga
menjey nekødøy, amba a møcey majा ndøhay
tabiya majা dey-ceceh ñga Gazlavay. Ahaw, ya
sèrkwa Yesu na, Gazlavay fa hølma, fa høslar ray
ga. A ka køne na, majা aa ma sørey banay daa
memøcey.

10 Ara Gazlavay ma kata cek hay tabiya. Cek hay
a tabiya a njam na, majা anja. Anda kede, ta
mbafar la a Gazlavay amba a tørda Yesu ñga
ndaw ma gwa ñga kata cek hay tabiya maaya
maaya ta fa banay masa aa ma søra. Gazlavay
a ka anda kede na, amba ndøhay ga a tøram
ñga bøz anja hay, a mbøzdata aa slam anja
mewedsey, majা ara Yesu ma da handata ñga
løhey.

11 Yesu fa tørdata ndøhay ñga ndøhay maaya
manjar mebørey fa mey ñga Gazlavay. Ndøhay
maaya ha na, Papa ata letek ta Yesu a. Ara majা
ñgene, Yesu ma zølta «mølma adaw hay». Kwa
hwaray a kar ñga zølta køne ba.

12 Yesu a løvar a Gazlavay:
«Ya daa guzltar a mølma adaw hay
da ray cek masa kah ma ka.
Ya da hølmaka fa mey ñga ndøhay akah hay
tabiya.»

13 Aa guzley saya, a løvey:
«Yah na, ya da pa Gazlavay

ŋga ndaw adaw mandaw mandaw.»
 A ləvey saya:
 «Yah kede, yah ta ndəhay adaw hay
 masa Gazlavay ma vəldatiwa.»

14 Ndəhay anja hay a na, ata ndəhay magədanj. Ara maja ŋgene, Yesu ma tərey ŋga ndaw-magədaŋ anda ata may. A ka kene na, amba ta fa meməcey anja aa zəddə *Sataŋ, bay-malula, ma handərwa meməcey a bəla.

15 Ndəhay da bəla kede na, ata anda beke hay daa menjey ata tabiya maja fa zluram ta meməcey. Ara maja ŋgene, Yesu a məcey na, amba a pəskatərwa ndəhay daa beke he, a zluram ta meməcey saba.

16 Yaw, Yesu a sawa a bəla na, ŋga jəney maslaŋ hay ŋga Gazlavay ba, ama a sawa ŋga jəney ndəhay daa səkway ŋga *Abərahām.

17 Ara maja ŋgene, si a tərey ŋga ndaw-magədaŋ anda məlmaha hay daa cek hay tabiya. A ka kene na, amba a tərey ŋga *ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay, ndaw masa ma sərey dey-ceceh fa ndaw, ma ka sləra ŋga Gazlavay ta cəved e. Sləra anja na, ara ŋga vəley ray anja ŋga məcey amba a mbəkdatara mebərey ŋga ndəhay.

18 Fara fara, daa masa Yesu fa sərey banay na, Sataŋ ta jada la ŋga bata. Anda kede, Yesu a gwa ŋga jənta ndəhay masa Sataŋ fa jadata ŋga betey.

2:13 2.13 Iz 8.17-18 **2:14 2.14** 2.17; Jaŋ 1.14; **bay-malula:**
 Jaŋ 8.44; 12.31; 1Jŋ 3.8; CWJ 12.10 **2:15 2.15** Rm 8.21 **2:16**
2.16 Iz 41.8-9 **2:17 2.17** 4.14; 5.2; Fəl 2.7; 1Jŋ 2.2 **2:18 2.18**
 4.15; Mt 4.1-11

3*Yesu a fəna Mawiz*

¹ Məlma adaw hay daa *mecəmey-ray ɳga ndəhay ɳga Yesu, Gazlavay ta zəlkwar la ɳga tərey ndəhay anja hay. Anda kede, wulkam da ray Yesu, ndaw masa Gazlavay ma slərdərwa ɳga key ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas anja. Ara ta fa anja aləkwa ma təbkwa mey ɳga Gazlavay, aləkwa fa wuzdakwa mey a fa mey ɳga ndəhay tabiya.

² Ara Gazlavay ma pa ɳga ka sləra ha. A ka sləra ha na, ta cəved e anda *Mawiz ma ka sləra anja ta cəved e ɳgada ndəhay ɳga Gazlavay tabiya zleezle may.

³ Yesu na, si ndəhay aa həmdamara ma fəna Mawiz. Ara kene may, ndaw ma ləma way na, aa həmdamara a fəna way a.

⁴ Ka sərmara, kwa way wura wura na, ndaw ma ləma daha. Ama ma katərwa cek hay tabiya na, ara Gazlavay.

⁵ Mawiz na, ara ndaw ma ka sləra ta cəved e da wuzlah ndəhay ɳga Gazlavay tabiya. Ara anja ma wuzdatara mey masa Gazlavay ma daa guzlda ɳgada fa mey.

⁶ Ama ma wey da ray ndəhay ɳga Gazlavay tabiya ta cəved e na, ara *Kəriste, Bəzey ɳga Gazlavay. Da aləkwa fa jarakwa maaya maaya daa mey ɳga Gazlavay masa aləkwa ma təbkwa,

asaya, da aləkwa fa səkwakwa cek masa Gazlavay ma da vəldandakwara ta meesəmey na, ŋgene, aləkwa ndəhay anja hay.

Mey da ray meməskey-vaw ɳga ndəhay ɳga Gazlavay

⁷ Maja ɳgene, *Mesəfney ɳga Gazlavay a ləvey:

«Da akwar fa cəndamara d̄ay ɳga Gazlavay tasana na,

⁸ ka da dəzlmata sləmay akwar hay ba.

Ka da kamara anda papaŋ ɳga papakw akwar
hay zleezle

ma kam həma a ray Gazlavay ba.

Daa ɳgene, ata da wuzlah-ley, ta jadamara
Gazlavay la.»

⁹ Gazlavay aa guzley, a ləvey:

«Da wuzlah-ley a, ta hətmatar cek hay maaya
tabiya

masa yah ma kata daa mevey kwakwar
məfad la.

Ama ta ɳgene he cəpa, ta jadamaya la cənja.

¹⁰ Ara maja ɳgene, yah ma cey mevel a ray ata.

Ta', yaa guzley, ya ləvey: “Mewulkey ata, anja
maaya ba,

cek masa yah ma wudey amba a kamara na,
ta sərmara daa ba.”

¹¹ Daa masa yah ma cey mevel heyey na,
ya ta mbedey la, ya ləvey:

3:6 3.6 Bəzey ɳga Gazlavay: 5.8; **aləkwa fa səkwakwa cek:**
3.14; 4.14; 6.18-19; 9.28; 10.22-24, 35; 13.14; Kwa 1.23; Fəl 3.20;
2Tm 4.8 **3:7 3.7-11** Ps 95.7-11 **3:8 3.8** Mab 17.7; Mesl 20.2-5

“Kwa fa da mbəzam aa slam masa yah ma
diytyara

ŋga məskey vaw na, daa ba səlak.”»

¹² Məlma adaw hay, wam vaw! Ndəhay masa ta mevel maaya ba, ma təba Mey ŋga Gazlavay ba na, kwa ndaw pal da wuzlah akwar a da tərey anda ata ba, majā mevel maaya ba anda ŋgene na, a da zlaŋgacdadakwar ta Gazlavay, ndaw masa anga daha ta dey ŋga sərmataw.

¹³ Ama maaya na, ka dəkam mevel da wuzlah akwar mandaw mandaw, amba *Sataŋ a batakwar ŋga key mebərey ba, kwa ndaw pal da wuzlah akwar fa da dəzla sləmay daa ba. Ahaw, dəkam mevel da wuzlah akwar, majā tasana kede, Gazlavay a wudey ŋgaa guzlnakwar say.

¹⁴ Mey ŋga Gazlavay masa aləkwa ma təfkwa dəga ŋga mezley a haa mendəvey a na, da aləkwa fa jarakwa maaya maaya daa mey a na, ŋgene, aləkwa ndəhay ŋga *Kəriste.

¹⁵ Mawuzlalakaya daa dərewel ŋga Gazlavay, a ləvey:

«Da akwar fa cəndamara dəy ŋga Gazlavay
tasana na,

ka da dəzlmata sləmay akwar hay ba.

Ka da kamara anda papanj ŋga papakw akwar
hay zleezle

ma kam həma a ray Gazlavay ba.»

¹⁶ Ma cəndamara dəy ŋga Gazlavay ta ma kam həma a ray a na, wa hay wa? Ara ndəhay tabiya masa *Mawiz ma badatərwa daa hwayak ŋga *Ejip.

17 Gazlavay a cey mevel mevey kwakwar məfad na, da ray wa hay wa? A cey mevel na, da ray ndəhay a ma kam mebərey. Anda kede, ata cəpa ta məcam sem da wuzlah-ley.

18 Gazlavay ta mbedey la, a ləvey: «Kwa fa da mbəzam aa slam masa yah ma diytara ɳga məskey vaw na, daa ba səlak.» A mbedey kene na, maja wa hay wa? A mbedey na, maja ndəhay a ma cənmar mey ba.

19 Fara fara, ya sərkwa ta hətam ɳga mbəzey aa slam meməskey-vaw a daa ba, maja ata ma təbmara mey ɳga Gazlavay daa ba.

4

1 Zleezle na, Gazlavay taa guzley la amba ya mbəzkwa aa slam masa aŋga ma diyndakwara ɳga məskey vaw. Mey a na, aa daha cəŋga. Anda kede, wakwa vaw, anja ndaw pal da wuzlah akwar ɳga mbəkey fa dəba ba.

2 Ta wuzdamandakwara mey maaya ɳga Gazlavay la anda ata ma wuzdamatara a papanj ɳga papa aləkwa hay zleezle may. Ama ata na, mey a ta jənta daa ba, maja ata ma təbmara mey a ta mevel pal daa ba. Anda kede, ta hətam ɳga mbəzey aa slam meməskey-vaw masa Gazlavay ma diytara daa ba.

3 Ama aləkwa na, ya ta təbkwa mey a la. Anda kede, ya hətkwa ɳga mbəzey aa slam meməskey-vaw a la. Gazlavay taa guzley la da ray ndəhay masa ma təbmara mey a ba, a ləvey: «Daa masa yah ma cey mevel heyey na,

ya ta mbedsey la, ya ləvey:

“Kwa fa da mbəzam aa slam masa yah ma diytara

ŋga məskey vaw na, daa ba səlak.”»

Ama Gazlavay na, ta ndəvda sləra aŋga sem dəga ŋga mezley ŋga bəla, ba diya?

⁴ Ya sərkwa na, maja mawuzlalakaya da ray *pas meməskey-vaw daa derewel ŋga Gazlavay, a ləvey: «Gazlavay ta kata sləra aŋga hay la tabiya dər maakwaw, ŋga dər maasala ha na, a məskey vaw.»

⁵ Anda mawuzlalakaya heyey saya, a ləvey: «Kwa fa da mbəzam aa slam masa yah ma diytara ŋga məskey vaw na, daa ba səlak.»

⁶ Ndəhay ma cəndamara mey maaya ŋga Gazlavay teesed na, ta hətam ŋga mbəzey aa slam masa Gazlavay ma diytara ha na, daa ba, maja ata ma cənmar mey ba. Anda kədə, ndəhay mekele a hətam ŋga mbəzey la aa slam meməskey-vaw a cəŋga.

⁷ Maja ŋgene, Gazlavay ta pey dər mekele la, a zəla dər a «tasana». Fa dəba ha mevey ga, taa guzley la da ray dər a ta mey *Davit. Mey a na, ara mey makadakaya heyey ma ləvey:

«Da akwar fa cəndamara dəy ŋga Gazlavay tasana na,
ka da dəzlmata sləmay akwar hay ba.»

⁸ Da fara fara Jesəwe ta handata papaŋ ŋga papa aləkwa hay la aa slam meməskey-vaw masa Gazlavay ma diytara na, anja ŋgene,

Gazlavay fa daa guzley da ray d̄ar mem̄eskey-vaw mekele fa d̄eba ha na, daa saba.

⁹ Anda kede, ya s̄erkwa, ȏgada nd̄ehay ȏga Gazlavay na, mem̄eskey-vaw daha. Mem̄eskey-vaw a na, ara anda Gazlavay ma m̄eskey vaw ȏga d̄ar maasala ha.

¹⁰ Yaw, kwa waawa ma mb̄ezey aa slam mem̄eskey-vaw ȏga Gazlavay a na, a da m̄eskey vaw fa d̄eba ȏga sl̄era an̄ga anda Gazlavay ma m̄eskey vaw fa d̄eba ȏga sl̄era an̄ga may.

¹¹ Maja ȏgene, kakwa ḡedaŋ amba ya h̄etkwa memb̄ezey aa slam mem̄eskey-vaw masa Gazlavay ma diya ha. Wakwa vaw amba kwa ndaw pal da wuzlah al̄ekwa a key h̄ema a ray Gazlavay anda papan ȏga papa al̄ekwa hay ba. Da daa ba na, ndaw aha a daa z̄edey.

¹² Mey ȏga Gazlavay na, aa ta ḡedaŋ, fa key sl̄era daa ndaw, a z̄emey a f̄ena d̄elaw masa mey a cew. Mey a na, a mb̄ezey kasl aa mevel ȏga ndaw anda d̄elaw ma wunka mez̄evey hay ȏga tetesl ma mb̄ezey kasl aa sas̄erab. A wuzz̄erwa mewulkey daa mevel ȏga ndaw, asaya, a wuzz̄erwa cek masa ndaw ma wudey ȏga ka.

¹³ Cek mabakaya fa dey ȏga Gazlavay na, daa ba. Cek hay tabiya masa an̄ga ma kata na, fa h̄etam fa dey an̄ga maaya maaya. Cek hay tabiya masa al̄ekwa ma kakwa na, ya wuzdakwa la fa mey an̄ga.

Yesu an̄ga ndaw mahura da ray nd̄ehay ma ka

kwakwas ɳga Gazlavay

¹⁴ Ndaw aləkwa mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay masa ma təpey a cakay Gazlavay a vad na, daha. Ara Yesu, Bəzey ɳga Gazlavay. Maja ɳgene, jarakwa maaya maaya daa mey ɳga Gazlavay masa aləkwa ma təbkwa ta masa aləkwa ma wuzdakwa fa mey ɳga ndəhay tabiya.

¹⁵ Ndaw aləkwa mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay a ta sərfandakwar dey-ceceh la daa banay aləkwa maja aləkwa ndəhay masa-bəle hay. Aŋga na, ta sərey banay la anda aləkwa, ta jadamara la ɳga betey dey weewe ta fa cek hay mekele mekele ɳga key mebərey, ama kwa ta key mebərey daa ba.

¹⁶ Anda kedə, ɳgəchakwa ɳgada fa Bay Gazlavay, ndaw masa ma wudta ndəhay kalah. ɳgəchakwa ta mandərzay daa dey daa ba amba a sərfandakwar dey-ceceh, a kandakwar maaya, a jənndakwar ta pas masa aləkwa daa banay.

5

¹ Kwa *ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay wura wura, a walamara na, da wuzlah ndəhay. Sləra aŋga na, ara mekey kwakwas ɳga Gazlavay maja ndəhay. A vəlar cek a Gazlavay, asaya, a hərar gənaw ɳgada Gazlavay, amba Gazlavay a mbəkdatara mebərey ɳga ndəhay.

4:14 4.14 5.8; 8.1; **ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay:** 2.17-18; 3.1; 5.1, 4-6; 7.24-28; 8.3; 9.7, 11 **4:15 4.15** 2.18; 5.2; 7.26; 9.12; 1Jŋ 3.5 **4:16 4.16** 10.19

5:1 5.1 4.14

2 *Ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay na, aŋga ray aŋga, aŋga ndaw-magədaŋ anda ndəhay mekele may. Anda kedə, a gwa ŋga jækfatar sləmay fa ndəhay ma sərmara cek ba ta ndəhay masa fa zlaŋgadəm la daa cəved masa maaya.

3 Maja aŋga ndaw-magədaŋ na, a hərey gənaw ŋga vəley ŋgada Gazlavay maja mebərey ŋga ndəhay daada ba, ama maja mebərey aŋga may.

4 Ndaw a gwa a pa ray aŋga ŋga ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay ta ray aŋga ba. Si Gazlavay ma pa anda aa ma pa *Araŋw.

5 *Kəriste may ta pa ray aŋga ŋga ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay ta ray aŋga na, daa ba. Ama ara Gazlavay ma pa, aa guzlar, a ləvar:

«Kah na, Bəzey adəw,
dəga tasana yah Papakw.»

6 Daa slam laŋgar, mawuzlalakaya saya, Ga-
zlavay a ləvar:

«Ka da njey ndaw ma ka kwakwas adəw ŋga
sərmataw
anda Melkisedek.»

7 Daa masa Yesu Kəriste aŋga da bəla na,
a səra Gazlavay aa ta gədaŋ ŋga ləhda daa
meməcey. Anda kedə, ta dərar dan̄gay la ta
mewudey, ta matəway daa dey a Gazlavay.

5:2 5.2 2.17-18; 4.15; **7.28** **5:3 5.3** 7.27; 9.7; Lev 9.7; 16.6, 15

5:4 5.4 Aranw: Mab 28.1 **5:5 5.5** 1.5 **5:6 5.6** Ps 110.4; Heb 6.20

Gazlavay ta jøkfar slømay la, ta sløkdadørwa la daa memøcey, majaa aa ma nar ray.

⁸ Kwa anja Bøzey ñga Gazlavay na, taa sørkey ñga ney ray la ta fa banay masa aa ma søra.

⁹ Masa Gazlavay ma tørda ñga ndaw ma gwa ñga kata cek hay tabiya maaya maaya cay na, ndøhay ma namar ray tabiya a høtam meløhey la ta fa vøða ñga sørmataw.

¹⁰ Yesu a gwa a løhdata, majaa Gazlavay ma pa ñga ndaw mahura da ray ndøhay ma ka kwakwas anja anda Melkisedek.

Ka da mbøkdamara mey ñga Gazlavay ba

¹¹ Mey hay ga døha ñgaa guzley ñgada akwar da ray *Køriste, ndaw aløkwa mahura da ray ndøhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay. Ama anja ta banay amba ya wuzdakwara mey da ray a maaya maaya, majaa akwar fa da cøndamara fiyaw fiyaw daa ba.

¹² Pas a ta wuswa cay tøðe amba kaa sørkadamata ndøhay. Ama haa wure kedø, si ndøhay aa sørkadamakwar da ray mey hay ñga Gazlavay masa ñgeeme masa akwar ma cøndamara cay cønøga. Akwar na, anda bøza hay ma sam døwa ma wusmara ñga zømey døf ba aran.

¹³ Kwa waawa ma sey døwa daada na, anja bøzey mecøhe døgay. Cek masa maaya ta maaya ba na, a gwa ñga wunkata ba.

5:7 5.7 Mt 26.36-46 **5:8 5.8** 1.2; 4.14; 6.4-6; 7.3, 28; 10.29; Jan 1.34; **meney ray:** 4.15; Føl 2.8 **5:9 5.9** 7.27 **5:10 5.10** 5.6; 6.20 **5:12 5.12-13** 1Kwr 3.2

14 Ndəhay mahura hay a zəmam na, daf. Ata na, makətatakaya, a gwamara ŋga wunkey cek masa maaya ta maaya ba.

6

1 Maja ŋgene, nakwa fa mey fa mey, sasərkakwa cek masa ŋga ndəhay mahura hay. Ya da njakwa daa meesərkey ŋga ndəhay masa ma sərmara mey ŋga Kəriste təlam ba. Aləkwa taa sərkakwa cek hay masa ŋgeeme daa metəbey mey ŋga Yesu Kəriste cay. Anda meləvey, aləkwa taa sərkakwa cay da ray membəkey mekey cek ma hendey ndaw aa meməcey, asaya, da ray mepey Gazlavay ŋga ndaw fara fara.

2 Aləkwa taa sərkakwa cay da ray *baptēm mekele mekele, da ray mepey har a ray ndəhay *, da ray masləkdawa ŋga ndəhay daa meməcey, lenj da ray sariya masa Gazlavay ma da dəsla ma da njey ŋga sərmataw.

3 Ahaw, nakwa fa mey fa mey! Da Gazlavay ta təba la na, ya daa sərkakwa meesərkey ŋga ndəhay mahura hay dəba.

4 Ndəhay masa ma mbədmar dəba sem a Gazlavay na, a gwamara a vəhmawa ŋgaa cəfdey ambahw fa Gazlavay saya na, kwara? Ta njam la dey pal daa mewedey ŋga Gazlavay. Cek da

5:14 5.14 13.9; Rm 16.19; 1Kwr 14.20; Ef 4.14 **6:1 6.1** 9.14

* **6:2 6.2** mepey har a ray ndəhay: Ara cek mekey ŋga wuzda ndaw aha mapakaya wal ŋgada Gazlavay amba Mesəfnay ŋga Gazlavay a sawa a ray a, kwa daa baptēm, kwa daa sləra wura wura ŋgada Gazlavay. Nəka SNM 13.2-3; 1Tm 4.14. **6:2 6.2** Jan 3.25-26; SNM 19.1-6

vad masa Gazlavay ma vøldatara ñgada ndøhay anja hay na, taa cøkdamara la. *Mesøfnay ñga Gazlavay ta sawa la a ray ata may.

5 Ta sørmara la mey ñga Gazlavay na, ara mey maaya fara fara. Asaya, ta sørmara maazla hay ma da kam ñgada fa mey la.

6 Ama, ta ñgene he cøpa, ta mbøðmar døba sem a Gazlavay cønja. Ndøhay a, a gwamara ñga vøhmawa ñgaa cøfsey ambahw fa Gazlavay saba, maja da ndaw ta mbøðfar døba sem a Gazlavay na, a key ñgene, anda a døra Bøzey ñga Gazlavay fa hwadam mazlangalakaya saya. Asaya, a key ñgene, anda a cøða fa mey ñga ndøhay.

7 Wulkakwa da ray ley cey! Ley masa var fa pey da hwad a maaya maaya na, cek daa ley a, a key maaya maaya ñgada ndaw ñga ley a. Anda kedø, a wuzwa maaya ñga Gazlavay aa da ray ley a.

8 Ama da ley a, guzer ta hatak ta tøba sem na, ñgene ara ley maaya ba. Ley a fa da njey ga daa ba, Gazlavay a da nøsa, a da mbøkda aa kusaf, fa døba ha, awaw a daa wura kølmedek!

9 Jam adfaw hay, kwa da yaa guzlmakwar anda kedø na, ya sørmara fara fara, akwar daa cøved maaya masa ma da løhdakwar.

10 Gazlavay na, ara ndaw ma key cek ta cøved e, aa fa sørfada sløra maaya masa akwar ma kamara. Asaya, aa fa sørfada akwar fa wudmara. Akwar fa wuzdamørwa mewudeyvaw akwar a ta fa sløra masa akwar ma kamara

zleezle ŋgada ndəhay mekele daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu. Kwa wure kede, akwar fa kamara kene.

¹¹ Ya wudsam na, kwa waawa da wuzlah akwar a key gədaŋ ŋja njey kene haa mendəvey a, ka da gəram ba, amba ka hətam cek hay tabiya masa akwar ma səkwmarə.

¹² Ka da təram ndəhay masa-mayad hay ba, ama njam anda ndəhay ma təba mey ŋga Gazlavay masa majoratakaya. Ata na, a hətam cek masa Gazlavay ma ləvey a da vəldatara a ndəhay anja hay heyey la. Kam cek anda ata.

*Mey da ray Gazlavay ma da katar maaya
ŋgada ndəhay anja hay*

¹³ Masa Gazlavay ma ləvar a *Abərahəm a da kar maaya heyey na, ta mbedey la fara fara, a ka cek aha la. Ndaw ma fəna Gazlavay na, daa ba. Anda kede, ta mbedey la ta mezəley anja.

¹⁴ A ləvey:

«Fara fara, ya da pəska mey,
ya da vəlka bəza hay ga ara mey ba.»

¹⁵ Masa Abərahəm ma cənda mey a la na, ta', a səkwa ta dək-vaw. Anda kede, Abərahəm ta hətey cek masa Gazlavay ma ləvar a da kara heyey la.

¹⁶ Da ndəhay fa mbadəm na, a mbadəm ta mezəley ŋga ndəhay masa mahura da ray ata hay. *Membedey na, a dəsla mey da wuzlah ndəhay.

17 Maja እገኔ, Gazlavay a mbedsey amba ndəhay masa aa ma ləvey a da katar maaya heyey na, a sərmara fara fara, a katara la, a mbəddə mewulkey anja ba. Anda kedē, a mbedsey, a ləvtar a da katar cek maaya.

18 Mey ma ləvey Gazlavay a da katar maaya እગዳ ndəhay anja hay, lej membedey anja na, ara mey hay cew masa a mbədšam ba, maja Gazlavay na, a mbərzley ba səlak. Aləkwa masa ta እግዚአብሔር sem እግዳ fa Gazlavay kedē na, mey hay a kede fa vəlndakwar gədaŋ ga amba ya səkwakwa cek masa Gazlavay ma ləvey a da vəldandakwara heyey.

19 Cek masa aləkwa ma səkwakwa ha na, fa jarandakwar maaya maaya amba ya njakwa majaratakaya fa mey እገኔ Gazlavay. Maja እገኔ, *Slam masa Gazlavay aa da hwad a na, zana ma gərca slam aha a wurey la, anda kede, ya mbəzkwa la a hwad a, a cakay Gazlavay.

20 Yesu ta mbəzey sem aa slam aha እገኔ teesed da ray aləkwa. A mbəzey na, maja aləkwa, maja anja ta tərey sem እገኔ *ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas እገኔ Gazlavay እገኔ sərmataw anda Melkisedek.

7

Mey da ray Melkisedek

1 Melkisedek na, ara bay daa berney እገኔ Salem, assaya, anja *ndaw ma ka kwakwas እገኔ Gazlavay, Gazlavay Mawaca-waca. Daa እገኔ

6:18 6.18 Mesl 23.19 **6:19 6.19** 3.6; Rm 5.5; Heb 9.3 **6:20**

6.20 4.14; **Melkisedek:** Ps 110.4; Heb 5.6, 10; 7.1-4

na, *Abərahām ta fəntərwa bay hay la ta gədanj daa vəram. Masa anja fa vəhwa na, ta', Melkisedek a daw, a cadərwa ray, a pəsar mey.

² Abərahām a wunka cek masa anja ma təbtərwa daa vəram a, slam kuraw, a la slam pal, a vəldara a Melkisedek e. Mezəley anja Melkisedek na, a wudəy ɳga ləvey «bay ma key cek ta cəved e.» Asaya, Melkisedek e anja «bay ma wudəy zazay da wuzlah ndəhay,» maja anja bay ɳga Salem. Salem na, a wudəy ɳga ləvey «zazay».

³ Anja na, dərewel ɳga Gazlavay faa guzley da ray papaha ta mamaha, lenj da ray səkway anja hay na, daa ba. Asaya, faa guzley da ray mayawa anja ta meməcey anja daa ba. Anja na, anda Yesu, Bəzey ɳga Gazlavay, anja ndaw ma ka kwakwas ɳga Gazlavay ɳga sərmataw.

⁴ Nəkmara cey! Melkisedek na, anja ndaw mahura, ba daw? Maja kwa Abərahām zleezle, Papaŋ ɳga papa aləkwa hay na, ta wunka cek hay masa anja ma təbtərwa daa vəram la slam kuraw, ta vəldara slam pal sem.

⁵ Kwakwas ɳga *Mawiz a vəley cəved a ndəhay daa səkway ɳga *Levi masa ma ka kwakwas, ɳga təbey cek pal daa kuraw ɳga cek hay tabiya da har ndəhay *Israyel hay. Kwa Israyel hay a, ara məlma ata hay daa səkway ɳga Abərahām. Ta ɳgene he cəpa, fa təbam cek da har ata cəŋga.

⁶ Melkisedek na, anja daa *səkway ɳga Levi ba, ama ta ɳgene he cəpa, ta təbey cek pal daa

kuraw la da har Abərahām. Abərahām masa Gazlavay ma ləvar a da kar maaya heyey na, ara anga ma pəsar mey ɳgada Melkisedek ba, ama ara Melkisedek ma pəsar mey a Abərahām.

⁷ Ka sərmara, ndaw ma pəsey mey a ndaw na, aa mahura da ray ndaw aha. Anda kede, Melkisedek na, aa mahura da ray Abərahām.

⁸ Ndəhay ma ka kwakwas daa səkway ɳga Levi ma təbam cek pal daa kuraw na, ata ndəhay masa ma da məcam gway. Ama Melkisedek masa ma təba cek pal daa kuraw da har Abərahām heyey na, aa ta dey ɳga sərmataw, anda dərewel ɳga Gazlavay ma ləvey.

⁹ Ya gwakwa ya ləvkwa ndəhay daa səkway ɳga Levi masa ma təbam cek pal daa kuraw da har ndəhay mekele na, ta vəlmar la a Melkisedek may, maja papan ɳga papa ata Abərahām ma vəlar la.

¹⁰ Anda meləvey, masa Abərahām ma vəlar cek a Melkisedek e na, ta yawa bəzey daa ba aran. Ama kwa ta yawa bəzey daa ba aran na, Abərahām a vəlar cek a Melkisedek e. Ara anda ata cewete ta Levi, bəzey ma da yawa daa səkway anga may. Anda kede, a wudey ɳga ləvey Melkisedek na, a fənta ndəhay daa səkway ɳga Levi.

Mey da ray Yesu, ndaw ma ka kwakwas anda Melkisedek

¹¹ Daa *mewey ɳga *Israyel hay na, ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay na, si ndəhay daa səkway ɳga *Levi gway. Sləra ɳga ndəhay a ɳgene na, ara anda *Araŋw, papan ɳga papa ata hay zleeze, ma ka. Sləra ha na, a gwa ɳga

ndəvda cek masa Gazlavay ma wudey ŋga ka ba. Da a gwa ŋga ndəvda na, anja Gazlavay fa da pey ndaw ma ka kwakwas mekele masa anda Melkisedek na, daa saba.

12 Da Gazlavay ta mbəddə ndaw ma ka kwakwas anja sem na, ŋgene, si mewey ŋga Israyel hay a mbədsey may.

13 Bay aləkwa Mahura Yesu masa aləkwa maa guzlkwa da ray a kede na, səkway anja wal ta *səkway ŋga Levi. Kwa ndaw daa səkway anja pal masa anja *ndaw ma ka kwakwas ŋga Gazlavay na, daa ba.

14 Ya sərkwa fara fara Yesu na, a yawa daa səkway ŋga Juda. Daa masa *Mawiz maa guzley da ray ndəhay ma ka kwakwas na, kwa taa guzley da ray səkway a daa ba.

15 Ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay masa daa səkway ŋga Levi na, a gwamara ŋga handamata ndəhay fa Gazlavay ba. Mey a kede, fa wuzwa maaya maaya maja Gazlavay ta pey ndaw mekele la ŋga ndaw ma ka kwakwas anja anda Melkisedek.

16 Ndaw a, a tərey ndaw ma ka kwakwas ŋga Gazlavay na, ta fa mewey ŋga ndaw-magədaŋ ba, ama ta fa gədaŋ ŋga heter mendəvey ba,

17 maja mawuzlalakaya daa dərewel ŋga Gazlavay, a ləvey:

«Ka da njey ndaw ma ka kwakwas adaw ŋga
sərmataw
anda Melkisedek.»

18 Anda kede, mewey masa zleezle na, mahaz-akadakaya sem majा ara cek ḥga tede, a jøney ndaw ba.

19 Kwakwas ḥga Mawiz na, ta gwa ḥga lēhdata ndəhay daa ba. Ama wure kede, alékwa ma pakwa lenjesl a ray cek mahura maaya masa alékwa ma səkwakwa heyey la. Ara ta fa cek aha alékwa ma da ḥgəchakwa ḥgada fa Gazlavay.

20-21 Asaya, Gazlavay a pa Yesu ḥga ndaw ma ka kwakwas anja na, ta mbedey la majа. Ama ndəhay mekele ma təram ḥga ndəhay ma ka kwakwas zleezle na, Gazlavay ta mbedey majа daa ba. Ahaw, Gazlavay ta mbedey la majа Yesu, a ləvey:

«Yah, Bay Gazlavay akah, ya fa mbedey,
kwa ya fa da mbədda Mey adaw daa ba
səlak:

“Ka da njey ndaw ma ka kwakwas adaw ḥga
sərmataw.”»

22 Maja ḥgene, ya sərkwa fara fara, Yesu na, ara anja ma handərwa *mejəwey-mey maaya ma fəna masa zleezle.

23 Cek mekele dāha saya, ndəhay ma ka kwakwas masa daa səkway ḥga Levi na, ata ga majа fa məcam, fa pam mekele, fa məcam, fa pam mekele.

24 Ama Yesu na, aa dāha ḥga sərmataw, sləra anja ḥga mekey kwakwas na, fa da ndəvey daa ba.

25 Maja ḥgene, Yesu aa ta gədaŋ mandaw mandaw ḥga lēhdata ndəhay masa ma ḥgəcham ḥgada fa Gazlavay ta fa anja. A gwa a ka kəne

maja aa ta dey ñga sərmataw, aŋga fa dərar dan̄gay mandaw mandaw a Gazlavay maja ata.

26 Yesu na, ara *ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay masa ma gwa ñga jənndakwar. Aŋga na, aa maaya fa Gazlavay, mangəra fa vəða daa ba, mebørey da ray a kwa nekədøy daa ba. Gazlavay a pa wal, aa da wuzlah ndəhay ta mebørey daa saba, a la a vad a cakay a.

27 Yesu na, aŋga anda mahura hay da ray ndəhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay mekele hay ba. Ata na, fa vəlam cek a Gazlavay mandaw mandaw, ñgeeme, maj a mebørey ata, fa dəba ha, maj a mebørey ñga ndəhay. Ama Yesu na, si a ka kəne na, daa ba. A vəlar cek a Gazlavay dey pal gway na, mak, mekele daa ba. Cek aha na, ara aŋga ma vəlda ray aŋga ñga məcay.

28 Kwakwas ñga Mawiz a pey ñga ndəhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay na, ndəhay magədaŋ gway. Ndəhay a na, ara ndəhay ta mebørey. Ama daa masa Gazlavay ma mbedey na, *membedey a, ta njey sem aa slam a ñga kwakwas ñga Mawiz. Gazlavay a pey ñga ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas aŋga na, Bəzey aŋga. A pa na, ñga sərmataw. Gazlavay ta tərda sem ñga ndaw ma gwa ñga kata cek hay tabiya maaya maaya.

8

*Mey da ray Yesu, ndaw mahura da ray ndəhay
ma ka kwakwas ŋga Gazlavay*

¹ Fara fara ndaw aləkwa mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay na, daha. Ara Yesu, aa manjakaya ta har-zəmay ŋga Bay Gazlavay da vad, fa wey da ray cek hay tabiya. Kede he ara *bay-ray ŋga mey masa ala ma wudsam ŋga ləvey.

² Aŋga na, a ka sləra aŋga daa Way-mekərcey fara fara masa da vad, daa *Slam masa Gazlavay aa da hwad a masa fara fara. Ara slam masa Gazlavay ma diya da vad, ba na, ara slam masa ndaw ma diya da hwayak ba.

³ *Ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay wura wura na, sləra aŋga ara ŋga vəley cek ta ŋga hərar gənaw a Gazlavay. Anda kede, Yesu na, si a vəlar cek a Gazlavay may.

⁴ Da haa wure kede aŋga da bəla na, anja kwa fa da key *ndaw ma ka kwakwas ŋga Gazlavay na, daa ba. Fa da key daa ba na, maja ndəhay ma vəlam cek a Gazlavay anda *kwakwas ŋga Mawiz ma ləvey na, daha cay.

⁵ Ndəhay ma ka kwakwas a na, a kamara sləra ata daa way ŋga Gazlavay. Ama sləra masa ata ma kamara ha na, ara anda meezed e, ba na, ara anda da gazlavay da vad ba. Cek aha, ta key la kəne ta Mawiz may. Daa masa fa da kərca way ŋgada Gazlavay na, Gazlavay a ləvar: «Jəkey sləmay maaya maaya, kərca way a ta

cəved e anda yah ma ləvka daa aŋwa ɳga Sinay heyey.» ⁶ Ama wure kede, sləra masa Yesu ma ka na, a fəna sləra masa ndəhay ma ka kwakwas a ma kamara. Asaya, Yesu a cəmtar d̄ay ɳga ndəhay ta Gazlavay amba Gazlavay a jəwey mey mawiya ta ata. *Mejəwey-mey Mawiya ha na, a fəna mejəwey-mey masa zleezle maja cek masa Gazlavay ma ləvey a da katara a ndəhay daa mejəwey-mey mawiya na, a fəna cek masa aa ma ləvey daa mejəwey-mey masa zleezle.

Mey da ray mejəwey-mey mawiya

⁷ Da *mejəwey-mey ɳgeeme ta gwa ɳga ka cek tabiya anda Gazlavay ma wudsey la na, anja ɳgene, Gazlavay fa da jəwey mey mekele daa saba.

⁸ Ama Gazlavay ta mbədstar ray sem a ndəhay aŋga hay maja meborey ata. A ləvtar:

«Yah, Bay Gazlavay, ya ləvey: pas a, a wuswa la masa yah ma da jəwey mey mawiya ta ndəhay Israyel hay
lenj ta ndəhay daa səkway ɳga Juda.

⁹ Mejəwey-mey a na, fa da key anda mejəwey-mey

masa yah ma ka ta papaŋ ɳga papa ata hay zleezle
daa masa yah ma badatərwa
daa hwayak ɳga Ejip heyey na, daa ba.

Ndəhay a ta səpmara mejəwey-mey a ta cəved e daa ba.

8:5 8.5 9.9; 10.1; Kwa 2.17; **way mekərcey:** 9.2; Mab 25.9, 40

8:6 8.6 7.22; 8.2, 6, 13; 9.11, 15; 12.24; Iz 55.3; Jer 31.31-33; Ez 37.26; 1Kwr 11.25 **8:8 8.8-12** Jer 31.31-34; Heb 10.16-17

Ara maja ŋgene, yah ma mbədstar dəba.

10 Yah, Bay Gazlavay, ya ləvey:

Mejəwey-mey masa yah ma da ka

ta ndəhay *Israyel hay ŋgada fa mey na,
ara mewuzey kwakwas adfaw ŋgada ata,
ahaw, ya wuzlalatara la aa mevel ata.

Ya da tərey Gazlavay ata,

ata may, a da təram ndəhay adfaw hay.

11 Kwa ndaw ma daa sərkada ndaw daa hwayak
aŋga,

da daa ba, məlmaha,
a ləvar: “Si ka səra Bay Gazlavay” na, daa ba,
maja ata tabiya, kwa bəza hay, kwa mahura
hay na,
a sərmaya la.

12 Yaw, ya mbəkdatara manjəra ata la,
kwa ya fa da sərfada mebərey ata daa saba.»

13 Masa Gazlavay maa guzley da ray mejəwey-
mey mawiya na, ta tərda mejəwey-mey masa
ŋgeeme sem ŋga magurma. Cek wura wura
masa magurma na, gweegwe cay aa zədey.

9

Mey da ray mejəwey-mey masa ŋgeeme

1 Daa *mejəwey-mey masa ŋgeeme, *mewey
hay daha. Mewey hay a fa wuzdatara cəved a
ndəhay ŋga səpey Gazlavay. Asaya, slam daha
ŋga dərey dangay masa ndəhay ma diymara.

2 Ta kərcam way la, way a na, mawunkakaya
ta zana slam cew. Slam masa ŋgeeme na, a
zəlmara *Slam maaya ŋga Gazlavay. Daa slam

aha na, petərla mahura ta neneh ŋga awaw hay maasala daha, asaya, taabal daha. Peŋ mavəldakaya ŋgada Gazlavay mapakaya da ray a. ³ Slam ta da dəba zana na, a zəlmara *Slam masa Gazlavay aa da hwad a.

⁴ Daa slam aha na, slam-meewurey cek mezey maaya ŋgada Gazlavay daha, slam aha makakaya ta bərey magaza. Asaya, *akwatay ŋga hwadam daha, bərey magaza makakaya fa vəða. Daa akwatay a na, taasa makakaya ta bərey magaza daha. Daa taasa ha na, cek mezəmey mezəley «*man» da hwad a daha. Daŋgwar ŋga *Araŋw masa maa fekvey heyey aa daa akwatay a, asaya, beeler hay cew masa Gazlavay mawuzlala mewey aŋga hay fa vəða heyey, ata daa akwatay a may. *Akwatay a na, ara akwatay ŋga sərfedey mejəwey-mey ŋga Gazlavay ta ndəhay.

⁵ Da ray akwatay a na, cek hay cew daha ta zlara mavəd̥takaya ta bərey magaza. Cek hay a na, ata anda maslaŋ hay ŋga Gazlavay, fa wuzdamərwa Gazlavay aa daa slam aha. Fa ciymata zlara ata hay a ray slam mewucey mambaz amba Gazlavay a mbəkdatara mebərey ŋga ndəhay. Ama wure kedə, ya gwa ŋga kada mey da ray cek hay masa daa slam aha cəpa ba.

9:2 9.2 way mekərcey: 8.5; 9.11-12; Mab 26.1-30; **petərla:** Mab 25.31-39; **taabal:** Mab 25.23-30 **9:3 9.3** Mab 26.31-33; Lev 16.2; Heb 6.19; 9.7, 12; 10.20 **9:4 9.4** slam-meewurey cek: Mab 30.1-6; **akwatay:** Mab 25.10-16; **man:** Mab 16.32-35; **daŋgwar ŋga Araŋw:** Mesl 17.21-25; **beeler hay cew:** Mab 25.16 **9:5 9.5** Mab 25.18-22

6 Yaw, cek hay daa way a na, mapatakaya anda kede. Ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay fa mbəzam mandaw mandaw aa slam masa ɳgeeme ɳga key sləra ɳgada Gazlavay.

7 Aa slam masa ta dəba zana na, si ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ma mbəzey a hwad a gway. A mbəzey na, dey pal fa mevey. A mbəzey na, si ta mambaz ɳga gənaw da har ɳga vəley ɳgada Gazlavay amba Gazlavay a mbəkdara mebərey * anja, asaya, amba a mbəkdatara mebərey ɳga ndəhay mekele.

8 *Mesəfnay ɳga Gazlavay a wudey ɳga ləvey ta mey a kede na, slam masa ɳgeeme, da aa daha aran na, cəved ɳga mbəzey aa Slam masa Gazlavay aa da hwad a ta dəba zana a wurey ba aran.

9 Cek hay a cəpa kede na, ara anda meymenjey ma wuzwa cek hay masa ma kam wure kede. Anda meləvey, cek masa ndaw ma vəldara a Gazlavay ta mehərey gənaw ɳgada Gazlavay na, a gwa ɳga tərda mevel ɳga ndaw aha maaya fa mey ɳga Gazlavay ba.

10 Cek hay a kede na, ara mewey hay da ray cek mezəmey, da ray cek mesey, lej da ray mesəpey kwakwas ɳga pərey cek amba a təram ndəhay ma zləba kwakwas saba gway. Ara na, mewey hay ɳga ndəhay magədaŋ gway, fa da njey ga daa ba. A da njey nekədəy haa ta pas masa

9:6 9.6 10.11; Mesl 18.2-6 * **9:7 9.7** mebərey: Daa mewulkey ɳga Jəwif hay na, Gazlavay a mbəkey na, mebərey masa ndaw ma ka tesude ba. **9:7 9.7** 5.3; 9.25; 13.11; Lev 16.2-16 **9:9** 9.9 7.19; 9.2

Gazlavay ma mbəddata cek hay cəpa mawiyə.

Mey da ray Kəriste ma vəlda ray aŋga majə aləkwa

¹¹ Wure kede *Kəriste ta sawa la. Aŋga na, *ndaw mahura da ray ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay ma handandakwara maaya aŋga masa aləkwa ma hətkwa wure kede. A ka sləra aŋga na, daa way mahura ma fəna Waymekərcey masa zleezle. Way a na, aa maaya kalah, ara ndaw-magədanj ma ləma ba. Way a na, aa da bəla kede ba.

¹² Masa Kəriste ma mbəzey aa *Slam masa Gazlavay aa da hwad a heyey na, ta mbəzey ta mambaz ŋga kwakwaba daa ba, ta mbəzey ta mambaz ŋga bəz-sla daa ba. Ama a mbəzey na, ta mambaz aŋga, ray aŋga. A mbəzey na, dey pal gway ŋga sərmataw. Anda kede, ta ləhdandakwar sem daa mebərey ŋga sərmataw.

¹³ Anda kwakwas aləkwa ma ləvey na, da ndaw ta zləba kwakwas la na, si a wucmar mambaz ŋga kwakwaba, da daa ba, ŋga gusanj fa vaw. Da daa ba na, si a lam sla-bəlak, a ndəlmara, a kwiydamara bebədes e a ray ndaw aha. Anda kede, ndaw ma zləba kwakwas a na, a tərey ndaw ma səpa kwakwas a maaya maaya dəba.

¹⁴ Da anda kede na, mambaz ŋga Kəriste na, a fəna cek masa ata ma kamara ŋgene ba

daw? Mambaz anja na, a fəna mambaz ŋga gənaw hay ba daw? Kəriste na, kwa ta key mebərey daa ba, ta vəlda ray anja la a Gazlavay ta gədaŋ ŋga *Mesəfnəy ŋga Gazlavay masa mendəvey ba ŋga sərmataw. Mambaz anja na, a pərndakwara mevel amba ya kakwa cek malamba ŋga handandakwar aa meməcey saba. Anda kedə, ya da kakwa sləra ŋga Gazlavay, ndaw masa anja daha ta dey ŋga sərmataw.

15 Maja ŋgene, Kəriste na, ara ndaw ma cəmtar dəy ŋga ndəhay ta Gazlavay amba Gazlavay a jəwey Mey mawiya ta ndəhay a. Anda kedə, ndəhay masa Gazlavay ma zəlta na, a hətam maaya anja masa aa ma ləvtar a da vəldatara heyey la. Maaya anja ha a da njey da ray ata ŋga sərmataw. A hətam la, maja Kəriste ta məcey la. Meməcey anja ha, a ləhdata ndəhay daa mebərey masa ata ma kamara daa masa ata daa *mejəwey-mey ŋgeeme heyey.

16 Yaw, ya sərkwa da ndaw a mbədsey Mey na, si ndaw aha a məcey la dəgəy amba Mey aha, a key.

17 Da ndaw aa ta dey na, membədsey-mey anja ha a key ba aran, si ndaw aha ma məcey la amba membədsey-mey anja a key.

18 Ara maja ŋgene, kwa mejəwey-mey masa ŋgeeme a zley na, ta mambaz.

19 Ta pas masa Gazlavay ma jəwa Mey ta ndəhay *Israyel hay na, teesed na, *Mawiz a wuzdatara *mewey masa Gazlavay ma vəldatara a ndəhay dəgəy. Fa dəba ha, a ley mambaz

ŋga bəz-sla ta ŋga kwakwaba, a jahada ta yam. Asaya, a ley mey-har ŋga wudez, a ley engwec ŋga təbanj mandəvkaya magaza. A pada engwec e fa mey-har ŋga wudez heyey, a jəhwba aa mambaz a. A wuca fa derewel masa mewey ŋga Gazlavay mawuzlalakaya fa vəda, asaya, a wuctara fa ndəhay tabiya.

20 Aa guzley, a ləvey: «Gazlavay a jəwey mey ta akwar na, ta fa mambaz a kede. A ləvkwar ŋga namar ray a mewey hay daa mejəwey-mey a.»

21 Asaya, Mawiz a wucey mambaz heyey fa Way-mekərcey lenj fa cek hay tabiya mekey sləra daa way a may.

22 Anda kwakwas ŋga Mawiz ma ləvey na, har-gədanj ŋga cek hay a təram maaya na, ta fa mambaz. Si mambaz a mbədwa la dəgəy amba Gazlavay a mbəkdatara mebərey ŋga ndəhay.

*Mey da ray Kəriste ma vəlda ray aŋga maja
mebərey ŋga ndəhay*

23 Ya taa guzlkwar la, ya ləvkwar cek masa *Mawiz maa sərkadatara a ndəhay ŋga key na, anda meezed ŋga cek hay masa fara fara da vad gway, ba na, ara cek hay a fara fara ba. Cek masa Mawiz maa sərkadatara a ndəhay ŋga key na, aa fa tərdata cek hay cəpa maaya ta fa mehərey gənaw hay ŋgada Gazlavay. Ama ŋgada cek hay da gazlavay da vad na, mehərey gənaw hay ŋgada Gazlavay na, ara cek ŋga tede. Si

mekey cek mekele ma fôna. Cek aha na, ara Yesu *Kêriste ma vôlda ray anja ñga kôdey vagay.

24 Kêriste na, ta mbôzey aa *Slam masa Gazlavay aa da hwad a daa Way-mekôrcey masa ndêhay magôdañ ma kôrcamara ta har ata na, daa ba. Slam aha ñgene na, ara anda meezed e, ba na, ara Slam ñga Gazlavay fara fara ba. Ama Kêriste a mbôzey na, aa slam da gazlavay da vad, Slam masa Gazlavay aa da hwad a fara fara. Wure kede, aa daa slam aha fa dêrar danjgay a Gazlavay maja alêkwa.

25 Asaya, *ndaw mahura da ray ndêhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay na, fa mbôzey fa mevey a fa mevey a aa Slam masa Gazlavay aa da hwad a daa Way-mekôrcey. A mbôzey na, ta mambaz ñga gônaw da har. Ama Kêriste na, ta daw dey weewe aa Slam masa Gazlavay aa da hwad a da vad ñga vôlda ray anja ñga môcay maja alêkwa na, daa ba.

26 Da ta vôlda ray anja la dey weewe na, anja ñgene, ta sôrey banay la may dey weewe dêga ñga mezley ñga bôla. Ama ta wuzdêrwa vaw anja la dey pal daa masa bôla fa da ndêvey kede. Ta vôlda ray anja la ñga môcay amba a la mebôrey ñga ndêhay.

27 Ndaw-magôdañ na, a da môcay dey pal gway, fa dêba ha, Gazlavay a kar sariya.

28 Kêriste may, ta vôlda ray anja la dey pal ñga môcay kene amba a la mebôrey ñga ndêhay ga da bôla. A da wuzwa vaw ñga dey cew na, majâ

mebørey ñga ndøhay saba, ama ñga løhdata
ndøhay masa fa søkwmara.

10

¹ Cek hay masa maaya ma da kam ñgada fa
mey na, kwakwas ñga Mawiz na, fa wuzdandak-
wara maaya maaya daa ba. Ama a wuzndakwar
na, cek anda meezed e gway. Ndøhay ma
søpmara Gazlavay ta fa kwakwas a na, kwa fa
da tøram maaya fa mey ñga Gazlavay majaa na,
daa ba sølak. Kwakwas a, a wudey na, ndøhay a
høram gønaw hay ñgada Gazlavay fa mevey a,
fa mevey a cønøga.

² Da mehørey gønaw a wusa ñga tørdata
ndøhay maaya fa mey ñga Gazlavay ñga
sørmataw na, anja ñgene, ndøhay fa da wulkam
da ray mebørey ata daa saba, asaya, fa da høram
gønaw mekele a Gazlavay daa saba.

³ Ama sasøkar jak, ta fa mehørey gønaw na,
ndøhay fa wulkam da ray mebørey ata fa mevey
a fa mevey a,

⁴ majaa mambaz ñga gusanj ta ñga kwakwaba
na, a gwa a la mebørey da ray ndaw ba sølak.

⁵ Maja ñgene, daa masa Køriste ma da sawa a
bøla na, taa guzlar la a Gazlavay, a løvar:
«Ka fa wudey amba ndaw a hørka gønaw,
a vølka cek na, daa ba,
ama ka ta vølya vaw ñga ndaw-magødaø la.

⁶ Mehørey gønaw ma føkmara da ray slam-
meføkey cek,

ta mehørey gønaw ḥgada kah
amba ka mbøkda mebørey na, a mbafaka ba.

Ka wudsey na, ndøhay a namaka ray.

⁷ Anda kede, ya ta løvka la: “Bay Gazlavay, ehe
yah kede,
ya sawa a bøla na, ḥga key sløra masa kah
ma wudsey
anda mawuzlalakaya da ray adaw daa
dørewel akah.”»

⁸ Køriste aa guzlar teesed ḥgada Gazlavay na, a
løvey:

«Ka fa wudsey amba ndaw a hørka gønaw,
a vølka cek na, daa ba.

Ka faa sømey da ray gønaw masa ma hørmara
ma føkmara da ray slam-meføkey cek na,
daa ba.

Asaya, mehørey gønaw ḥga mbøkey mebørey
ḥga ndaw na,
a mbafaka ba may.»

Ta ḥgene he cøpa, kwakwas ḥga Mawiz a wudsey
na, si ndøhay a vølam cek a Gazlavay anda
ḥgene cønja.

⁹ Fa døba ha, Køriste a løvey saya: «Ehe, yah
kede, ya sawa a bøla na, ḥga key sløra masa kah
ma wudsey.» Køriste aa guzley anda ḥgene na,
a wudsey ḥga løvey ta vavøsa mekey kwakwas
ta gønaw anda masa zleezle sem. Ta’, a bawa
kwakwas mekele mawiya.

¹⁰ Yesu Køriste na, ta kar sløra la a Gazlavay anda
Gazlavay a ma wudsey. Ta vølda ray anja la
dey pal ḥga møcey maja aløkwa. Anda kede, ta

tərdandakwar sem ɳga ndəhay manjar mebørey fa mey anja.

¹¹ Ndəhay ma ka kwakwas ɳga Gazlavay na, a kamara slera ata mandaw mandaw ta melecey. Ata fa həram gənaw hay ɳga key kwakwas letek mandaw mandaw a Gazlavay. Ama mehørey gənaw ata ɳgene, a la mebørey da ray ndaw ba səlak.

¹² Ama Kəriste na, ta vəlda ray anja la ɳga məcay dey pal amba a mbəkdatara mebørey ɳga ndəhay ɳga sərmataw. Fa dəba ha, ta', a daw a njey a har-zəmay ɳga Gazlavay.

¹³ Feteče, aa manjakaya fa səkwa pas masa Gazlavay ma da pata masa-gəra anja hay asi salay anja.

¹⁴ Ta tərdata ndəhay sem maaya fa mey ɳga Gazlavay manjar mebørey ɳga sərmataw, maja aa ma vəlda ray anja ɳga məcay. A vəlda ray anja ha na, dey pal gway.

¹⁵ *Mesəfnay ɳga Gazlavay may, ta wuzdankwara cek aha la maaya maaya. Teesed na, aa guzley, a ləvey:

¹⁶ «Bay Mahura a ləvey:

“Ya da jəwey mey ta ata daa dəar hay a ɳgene.

*Mejəwey-mey a na, ya da ka

amba kwakwas adfaw a njey aa mevel ata,
asaya, ya da wuzlala aa leŋgesl ata.”»

¹⁷ Fa dəba ha, aa guzley saya, a ləvey:

«Ya fa da wulkey da ray mebørey ata

leŋ da ray sləra ata maaya ba ɳgene na, daa
saba.»

18 Maja ɳgene, da Gazlavay ta mbəkda mebərey
ɳga ndaw sem na, mehərey gənaw ɳga mbəkey
mebərey na, daa saba.

*Mey da ray meŋgəchey fa Bay Gazlavay ta
mevel maaya*

19 Məlma adaw hay, majā mambaz ɳga Yesu
ma mbədwa na, ya gwakwa ɳga mbəzey la aa
*Slam masa Gazlavay aa da hwad a.

20 Ta wurndakwar cəved mawiya la masa ma
da handandakwar aa heter mendəvey ba ta fa
zana mengərey daa *Way ɳga Gazlavay heyey,
anda meləvey, ta fa vaw ɳga *Kəriste masa ma
məcey fa hwadam mazlaŋgalakaya heyey.

21 Ndaw aləkwa mahura da ray ndəhay ma ka
kwakwas daa Way ɳga Gazlavay na, daha. Aŋga
na, *bay-ray ɳga way a.

22 Anda kedə, si ya ɳgəchakwa fa Gazlavay ta
mevel maaya, ta metəbey mey ɳga Gazlavay ta
mevel pal, ta mevel manjar mebərey, asaya, vaw
aləkwa may mapərkaya ta yam masa maaya.

23 Gazlavay ta ləvey la, a da ləhdandakwar.
Gazlavay na, a ka cek aha la anda aa ma
ləvey. Anda kedə, aləkwa fa ləvkwa fa mey
ɳga ndəhay tabiya, aləkwa fa təbkwa aa mevel
aləkwa cek massa Gazlavay ma ləvey a da ka
heyey. Mbəkdakwa mewulkey cew cew.

10:19 10.19 4.16; 9.8 **10:20 10.20** zana: 9.3; Mt 27.51; **cəved**
mawiya: 2.14-15; 9.14-15; Jaŋ 14.6 **10:21 10.21** 3.6; 4.14
10:22 10.22 Ez 36.25; Ef 5.26 **10:23 10.23** 3.6

24 Aləkwa cəpa si ya jənkwa vaw da wuzlah aləkwa amba ya vəlkwa gədaŋ da wuzlah aləkwa ŋga wudey vaw, asaya, ŋga key cek maaya.

25 Ya da mbəkdakwa ŋga daw aa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu anda ndəhay siya ma mbəkdamara na, kene ba. Ama si ya vəlkwa gədaŋ da wuzlah aləkwa ma fəna ma fəna, majas pas masa Bay Mahura ma da sawa na, anja gweegwe cay.

26 Aləkwa taa sərkakwa la da ray mey masa fara fara. Ama fa dəba ha, da ya kakwa mebərey tesude na, kwa ya hərkwar gənaw na, cek mekele ŋga vəley a Gazlavay ŋga mbəkey mebərey aləkwa daha daw? Daa ba səlak.

27 Da kene na, kwa cek mekele ŋga key daa ba, si mesəkwey sariya ta mandərzay daa dey, sariya masa Gazlavay ma da ka ŋgaa zəddata masa-gəra anja hay aa awaw menjem-njem e.

28 Kwa waawa ma rəsa *kwakwas ŋga Mawiz masa ndəhay cew, da daa ba, ndəhay maakar ma kam sede da ray a la na, a da kədmara ndaw aha vagay, fa da sərfamar dey-ceceh daa ba.

29 Da anda ŋgene na, ka wulkam na, kwara? Ndaw ma rəsa Bəzey ŋga Gazlavay, ma pa mambaz ŋga Yesu ŋga cek ŋga tede, mambaz ŋga *Mejəwey-mey Mawiya masa ma pəra mevel anja, asaya, ma cəda *Mesəfnay ŋga Gazlavay ma wuzdandakwara maaya ŋga Gazlavay na, Gazlavay a da kada ndaw a na, kwara? A da

sərda banay ta ndaw aha ma fəna ŋgene saya.

30 Fara fara, ya sərkwa ndaw masa maa guzley, ma ləvey: «Cek masa ata ma kamiwa maaya ba na, ya pəla la, ya da katar sariya.» Asaya, ndaw a, aa guzley, a ləvey: «Bay Gazlavay a da katar sariya a ndəhay anja hay.»

31 Da sariya ŋga Gazlavay, ndaw masa anja daha ta dey ŋga sərmataw, ta təd̄da ndaw la na, ndaw aha a zəley marava la.

32 Sərfadamara menjey akwar zleezle daa masa akwar ma təbmara ŋga njey daa mewedey ŋga Bay Gazlavay təlam. Fa dəba ha nekəd̄sey, akwar ta səram banay la ga, ama akwar ta bəsmara banay a la.

33 Daa ŋgene, ta cədmata ndəhay siya da wuzlah akwar la fa mey ŋga ndəhay ga, ta sərdamata banay la. Ndəhay siya da wuzlah akwar ta dəkmatar mevel la a ndəhay ma cədmata ha ŋgene.

34 Ahaw, akwar ta səram dey-ceceh la fa ndəhay masa ata ma kəzlamata aa fərsəne maja Yesu. Asaya, daa masa ndəhay fa vamakwara cek akwar hay na, akwar ta mbəkdamatara la ta meesəmey ŋga təbmara, maja ka sərmara akwar ta cek hay maaya mekele ma fəna, ma da njey ŋga sərmataw.

35 Maja ŋgene, pamara Gazlavay ŋga ndaw akwar fara fara cən̄ga, ka da mbəkdamara ba. Da akwar fa kamara kəne na, Gazlavay a

pəlkwara mawurbay akwar la ma fəna.

³⁶ Maaya na, ka bəsmara banay cəŋga amba ka kam anda Gazlavay ma wudey, asaya, amba ka hətam cek masa Gazlavay ma ləvey a da vəldakwara heyey.

³⁷ Yaa guzley anda kede na, maja «menjey nekədsey fedə, fara fara mendərey nekədsey gway,
ndaw ma da sawa heyey na, a sawa la,
aa fa sawa, fa da zənwa vaw daa ba səlak.»

³⁸ Gazlavay aa guzley, a ləvey saya:
«Ndaw adaw maaya na, ara ndaw ma paya
ŋga ndaw aŋga fara fara.

Anda kede, a hətey heter mendəvey ba la.
Ama da ndaw a vəhey fa dəba na,
ya fa daa səmey da ray a daa ba.»

³⁹ Aləkwa na, səkway ŋga ndəhay masa ma vəham sem fa dəba amba aa zədam na, kəne ba, ama aləkwa na, ndəhay ma pamara Gazlavay ŋga ndaw ata fara fara. Anda kede, Gazlavay a ləhdandakwar la.

11

Mepey Gazlavay ŋga ndaw fara fara na, a wudey ŋga ləvey kwara?

¹ Mepey Gazlavay ŋga ndaw fara fara na, a wudey ŋga ləvey cek masa aləkwa ma səkwakwa fa Gazlavay na, ya sərkwa ya hətkwa la fara fara. Kwa aləkwa ta hətkwar ta dey aləkwa daa ba na, ya sərkwa ara cek fara fara.

² Ara anda kede, ndəhay masa zleezle ma pamara Gazlavay ŋga ndaw ata fara fara. Ara maja ŋgene, Gazlavay maa həmdata.

³ Aləkwa fa pakwa Gazlavay ŋga ndaw aləkwa fara fara. Ara maja ŋgene, ya sərkwa Gazlavay a ləma slam da vad ta slam da hwayak ta fa mey anja meeguzley gway. Anda meləvey, cek hay masa aləkwa ma hətatakwar ta dey aləkwa na, Gazlavay a katərwa ta fa cek masa aləkwa ma hətatakwar ta dey aləkwa ba.

⁴ Yaw, *Abel ta pa Gazlavay la ŋga ndaw anja fara fara. Anda kede, ta vəlar cek la a Gazlavay ta mevel pal ma fəna ŋga məlmaha *Kayin. Maja ŋgene, Gazlavay ta təba cek masa anja ma vəldara heyey la, a pa ŋga ndaw maaya fa mey anja. Kwa Abel e ta məcey sem na, aa faa guzlnakwar anda aa ta dey cəŋga, maja aa ma pa Gazlavay ŋga ndaw anja fara fara.

⁵ Henakw ta pa Gazlavay la ŋga ndaw anja fara fara. Da ray ŋgene, Gazlavay a la a vad a cakay a, kwa ta məcey ta məcey daa ba, kwa ndaw ma hətar daa saba. Masa Gazlavay ta la Henakw a daa ba aran na, Henakw fa kar cek ma mbafar a Gazlavay, anda mawuzlalakaya daa derewel ŋga Gazlavay.

⁶ Da ndaw ta pa Gazlavay ŋga ndaw anja fara fara daa ba na, ndaw aha fa da kar cek ma mbafar a Gazlavay daa ba. Kwa waawa ma wudey ŋga ŋgəchey ŋgada fa Gazlavay ŋga dərey dangay na, si a səra Gazlavay na, daha,

asaya, si a səra Gazlavay fa katar maaya ŋgada ndəhay ma səpmara.

⁷ Newe ta pa Gazlavay la ŋga ndaw anja fara fara. Maja ŋgene, ta pas masa Gazlavay ma wuzdara cek hay ma da kam ŋgada fa mey masa kwa ta hətatar ta dey anja daa ba aran na, Newe he ta jækfar sləmay la a Gazlavay cəŋga. Ta', aa cedey kwambiwal mahura anda way ŋga ləhda ray anja ta ndəhay da way anja hay. Newe ma pa Gazlavay ŋga ndaw anja fara fara ŋgene na, a wuzdərwa ndəhay siya da bəla fa pamara Gazlavay ŋga ndaw ata fara fara daa ba. Anda kede, Gazlavay may, a pa Newe ŋga ndaw maaya fa mey anja.

⁸ *Abərahəm ta pa Gazlavay la ŋga ndaw anja fara fara. Maja ŋgene, daa masa Gazlavay a ma zəla heyey na, ta jækfar sləmay la. Da ray ŋgene, ta', a daw aa hwayak masa Gazlavay ma ləvar a da vəldara heyey. Slam masa anja ma daw a hwad a na, kwa ta səra fede na, daa ba.

⁹ Abərahəm ta pa Gazlavay la ŋga ndaw anja fara fara, maja ŋgene ta', a daw a njey daa hwayak masa Gazlavay ma ləvar a da vəldara heyey, ama anja manjakaya anda ndaw-məlak. Anda kede, a njey daa way-mekərcey. Ata *Izak ta *Jakwap may, Gazlavay a ləvey a da vəldatara hwayak a anda aa ma ləvey a da vəldara a Abərahəm. Ata may, a njam daa way-mekərcey anda Abərahəm a.

¹⁰ Abərahəm na, fa səkwa berney masa salay a mapakaya maaya maaya. Ara Gazlavay ta ray

an̄ga ma pa kwakway ñga berney a, asaya, ara
an̄ga ma l̄ema berney a.

11 Yaw, Ab̄eraham ta pa Gazlavay la ñga ndaw
an̄ga fara fara. Da ray ñgene, kwa an̄ga maraw,
asaya, kwa ñgwas an̄ga Sara aa d̄erlay na, ta key
hwad la c̄enga. Ab̄eraham a s̄era Gazlavay ma
l̄eval a da v̄elar b̄ezey heyey na, a mb̄erzley ba.

12 Ara anda ked̄e, Ab̄eraham, ndaw masa fa
s̄ekwey mem̄ecay na, ta yawa b̄enza hay la,
s̄ekway an̄ga ta key la ga anda wurzla hay da
vad̄, a sl̄efam ba anda mawurbay da wayam.

13 Nd̄ehay a ked̄e c̄opa ta pamara Gazlavay la
ñga ndaw ata fara fara haa kasl fa mem̄ecay ata.
Ata ta h̄etam cek masa Gazlavay ma l̄ovey a da
veldatara heyey na, daa ba. Ama a s̄ermara pas
pal na, Gazlavay a v̄eldatara la anda aa ma l̄ovey
a. Da ray ñgene, ata faa s̄emam da ray a, taa
guzlam la, a l̄evam ata na, ata anda m̄elak hay
da b̄ela ked̄e, fa da njam daa ba, kwa hwaray ta
katar ñga l̄ovey k̄one na, daa ba.

14 Nd̄ehay a maa guzlam anda ñgene na, a
wudsey ñga l̄ovey ata fa s̄epam hwayak ñgada
ata ray ata.

15 Ta wulkam da ray hwayak masa ata ma
mb̄ekdam̄erwa na, daa ba. Da ta wulkam la na,
anja a v̄eham la aa hwayak a saya.

16 Fara fara a s̄epam na, hwayak masa maaya,
anda mel̄ovey slam da gazlavay da vad̄. Ara
maja ñgene, Gazlavay ma l̄ovey, an̄ga Gazlavay

ata, kwa hwaray fa da kar ŋga ləvey kène na, daa ba. Nøka, Gazlavay ta diytar berney maaya la, ba diya?

17-18 Gazlavay aa guzlar a Abøraham, a lëvar: «Ara ta fa bøza hay ŋga bøz akah Izak, slømay akah ma da zøley.» Fa døba ha, Gazlavay a jada Abøraham a ŋga vøldara bøzey aŋga mendulen Izak ŋga hørey. Abøraham ta pa Gazlavay la ŋga ndaw aŋga fara fara, maja ŋgene, ta', a la bøzey a, a daw ŋga hørara ŋgada Gazlavay.

19 Abøraham a søra Gazlavay na, a gwa ŋga sløkðadørwa ndaw daa memøcsey. Anda kedø, a høtar bøzey aŋga Izak na, ara anda a sløkdawa daa memøcsey.

20 Izak ta pa Gazlavay la ŋga ndaw aŋga fara fara, maja ŋgene, ta', a pøstar mey ŋgada ata Jakwap ta Ezayu da ray cek ma da kam ŋgada fa mey.

21 Jakwap may, ta pa Gazlavay la ŋga ndaw aŋga fara fara. Da ray ŋgene, daa masa Jakwap a fa da mœcsey na, ta pøstar mey la ŋgada bøza hay ŋga *Jawzef, fa døba ha, a døra dangay fa zlanday aŋga, a hølma Gazlavay.

22 Jawzef ta pa Gazlavay la ŋga ndaw aŋga fara fara. Maja ŋgene, daa masa aŋga fa da mœcsey na, taa guzltar la a ndøhay *Israyel hay, a løvtar, cay na, a bam la daa hwayak ŋga *Ejip. Asaya, taa guzltar la da ray cek masa ata ma da kam ta tetesl aŋga.

23 Ata papaŋ እga *Mawiz ta mamaha ta pamaara Gazlavay la እga ndaw ata fara fara. Anda kede, daa masa ata ma yamərwa Mawiz a na, ta badamara la ta bey kiya maakar da way. A nəkmara bəzey a na, a mbey ara mey ba. Ata na, kwa ta zluram ta mey እga bay Ejip daa ba.

24 Masa Mawiz a ta gəley cay na, a wudey a zəlmara bəzey እga dam እga bay *Farawaŋ, bay Ejip ba. A wudey እga zəley kene ba na, majaaŋga fa pa Gazlavay እga ndaw aŋga fara fara may.

25 A wudey እga sərey banay ta ndəhay እga Gazlavay da ray aa ma da njey nekədsey daa meesəmey daa mekey mebərey.

26 A wudey na, ndəhay a rəsmara majaa Kəriste, da ray aŋga ma da hətey zleley ga da Ejip እgene. A wudey kene na, majaa aŋga fa səkwa mawurbay እga sləra aŋga masa Gazlavay ma da vəldara እgada fa mey.

27 Mawiz ta pa Gazlavay la እga ndaw aŋga fara fara, majaa እgene, ta bawa sem daa hwayak እga Ejip. Kwa mevel እga bay da Ejip e fa cey na, ta እgene he cəpa, Mawiz ta zlurey daa ba səlak. Aŋga malacakaya deŋ e anda ta hətar Gazlavay la, Gazlavay masa kwa ndaw ta hətar ta dey aŋga daa ba səlak.

28 Mawiz ta pa Gazlavay la እga ndaw aŋga fara fara, majaa እgene, a zlar እga key gwagway mezəley «*Pak». A ləvtar a ndəhay Israyel hay እga wucam mambaz እga gənaw fa mey-slam ata hay amba maslaŋ እga Gazlavay masa ma kədta

ndəhay vagay a sawa a kədتا bəz ata hay maa-mey-ndaw saba.

29 Israyel hay ta pamara Gazlavay la ңга ndaw ata fara fara. Ara maja ңgene, daa masa ata ma zləңgdamara bəlay magaza na, bəlay a, a wunkey cew, daa cəved ata na, yam da hwad a daa ba. Ama ndəhay Ejip hay ma səpmatar wurzay ma wudam ңga zləңgam may na, ta', yam a, a cəmey aa slam a, a bəbətata.

30 Asaya, Israyel hay ta pamara Gazlavay la ңga ndaw ata fara fara. Ara maja ңgene, ata ma zlərmara mahwal ңga berney ңga Jerikwaw dar maasala, ta', mahwal a, a bəzley.

31 *Rahap ңgwas-barlaw dahan, ta pa Gazlavay la ңga ndaw anja fara fara may. Maja ңgene, anja ma təbta ndəhay meslərey masa ma slərdamatərwa ңga seŋgeley berney a. Ara maja ңgene, Gazlavay ta kədə vagay anda aa ma kədتا masa-gəra anja hay na, daa ba.

32 Yaw, ya daa guzley da ray *Zedeyanw, *Barak, *Samsanjw, *Jefte, *Davit, *Samiyel lej ndəhay ma təla mey ңga Gazlavay na, kwara sura? Ya fa da hətey har ңgaa guzley da ray ata pal pal na, daa ba.

33 Ata may, ta pamara Gazlavay la ңga ndaw ata fara fara, maja ңgene, ta fənmata hwayak hay mekele mekele la ta gədanj daa vəram. Ta kam cek la ta cəved e anda Gazlavay ma wudey.

Ta hətam cek masa Gazlavay ma ləvey a da vəldatara heyey la. Ta gərcamatara mey ɳga mabar hay la maj a da pəwmata.

³⁴ Ta məcmara awaw masa ma gədəy ta gədaŋ la. Ta ləham la daa masa fa da kədmata ta dəlaw. Ata na, ta təram la ɳga masa-bəle hay, ama Gazlavay ta vəltar gədaŋ la. Ta jaram la daa vəram, ta fənmata sewje hay ma samawa daa hwayak hay mekele mekele sem ta gədaŋ.

³⁵ Ngusay may, ta pamara Gazlavay la ɳga ndaw ata fara fara. Ara maj a ɳgene, ata ma hətmatar ndəhay maməctakaya fa sləkdsamawa daa meməcsey.

Yaw, ndəhay siya ta səram banay la ga ta mekədəy haa a məcam. Ama ta wudəm ɳga ləhey daa banay a na, daa ba. A wudəm ɳga məcəy daa banay a amba Gazlavay a sləkdsadatərwa daa meməcsey, a vəltar menjey masa ma fəna da bəla kede.

³⁶ Ndəhay mekele na, ta bəsmara mecədəy la, ta bəsmara laway la. Asaya, ta jəwmata la ta calalaw, ta gərcamata la aa fərsəne. Ama ta ɳgene he cəpa ta bəsmara la.

³⁷ Siya hay da wuzlah ata na, taa zakamata la ta aŋwa vagay, siya hay, ta dəslmata la cew cew. Siya hay, ta ɳgəmamata la ta dəlaw vagay. Ndəhay siya ta pəkam la saw kəne, ata masaviya hay, a kəzlam fa vaw na, zana ɳga ambal ɳga dəkw daa ba ɳga təbaŋ, ta səram banay la ga.

11:33 11.33 NMH 14.6-7; 1Sam 17.34-36; Dan 6.1-27 **11:34**

11.34 Dan 3.23-25 **11:35 11.35** 1Bay 17.17-24; 2Bay 4.18-37

11:36 11.36 Jer 20.2; 37.15 **11:37 11.37** 2Mev 24.21

38 Ndəhay maaya ŋgene na, slam da bəla kede təde ŋga njey ŋgada ata ba. Fa pəkam saw da wuzlah-ley, da daa ba, da aŋwa, a nam daa bədam hay, da daa ba, daa vəged hay anda ndəhay masa ta bəlmata sem.

39 Ndəhay a kede tabiya ta pamara Gazlavay la ŋga ndaw ata fara fara. Ara maja ŋgene, Gazlavay ma pata ŋga ndəhay maaya fa mey aŋga. Ama ta hətam cek maaya masa Gazlavay ma ləvey a da vəldatara a ndəhay aŋga hay heyey na, daa ba.

40 Fara fara, Gazlavay ta bey cek la maaya kalah ŋgada aləkwa, amba ta pas masa ta ndəvda sləra aŋga cay na, a vəldandakwara cek aha ŋgada aləkwa ta ata bama da mey pal.

12

1 Ndəhay a tabiya ma pamara Gazlavay ŋga ndaw ata fara fara ŋgene, fa zlərmandakwar ray ŋga vəlmandakwar gədaŋ. Ata fa wuzzdaman-dakwara, ya da pakwa Gazlavay ŋga ndaw aləkwa fara fara na, ta fa banay masa ata ma bəsmara ŋgene. Maja ŋgene, hazakadakwa cek hay ma təkndakwar ŋga daw fa mey fa mey cəpa. Hazakakwa ma fəna na, mebərey ma təkndakwar ŋga daw fa mey fa mey daa mey ŋga Gazlavay. Jarakwa, nakwa fa mey fa mey haa kasl mendəvey a.

2 Nəkakwa dey na, si fa Yesu. Ya da mbəkdakwa ba, maja ara aŋga ma pandak-wara cəved ŋga ləhey, asaya, ara aŋga ma

da jødndakwar haa mendøvey a. Ta tøba la
 ñga kødmara fa hwadam mazlangalakaya, kwa
 hwaray ta kar ñga mœcay daa ba. A tøba maja
 a wulkey a da høtey meesømey masa Gazlavay
 ma badara ñga vøldara fa døba ha. Wure kede,
 anja manjakaya ta har-zømay ñga Gazlavay ma
 wey da ray cek hay cøpa.

³ Ahaw, wulkam da ray Yesu a. Ndøhay
 malamba hay ta røsmara la, ta sørdamara banay
 la, ama ta bøsa la cøpa. Anda kede, ka da gøram
 ba, ka da mœcmara vaw ba.

Mey da ray mekøtey ñga Gazlavay

⁴ Akwar fa kødam vaw amba ka kam mebørey
 ba, ama kwa ndaw pal da wuzlah akwar ta
 mœcay daa mekødey-vaw a daa ba aran.

⁵ Akwar fa sørfadamara mey masa Gazlavay
 ma døkakwar mevel ta anja heyey, ba diya?
 Gazlavay aa guzlkwar anda aa maa guzltar
 ñgada bøz anja hay, a løvey:

«Bøz adaw, da yah, Bay Gazlavay,
 ya fa sørdaka banay ñga køtka na, tøba
 mekøtey a.

Da ya fa mbødka ray na, ka da cey mevel ba.

⁶ Maja yah, Bay Gazlavay, ya køtey na,
 ndaw masa yah ma wuda.

Ya sørdey banay na,
 ta ndøhay cøpa masa yah ma pata ñga bøz
 adaw hay.»

⁷ Gazlavay a sørdakwar banay na, a key a
 køtkwar. Anda kede, Gazlavay a pakwar na,

anda bəz aŋga hay. Bəzey masa papaha a kəta ba na, daha daw?

8 Gazlavay na, fa kətata bəz aŋga hay cəpa. Anda kede, da aa fa kətkwar daa ba na, ŋgene akwar bəz aŋga hay fara fara ba, akwar bəza hay manjar papaŋ.

9 Yaw, papa aləkwa hay da bəla na, fa kətmandakwar, anda kede, aləkwa fa namatakwar ray. Kaa wara ya nakwar ray a papa aləkwa Bay Gazlavay ma fəna ba na, kwara? Da aləkwa fa nakwar ray na, ya da hətkwa heter mendəvey ba.

10 Papa aləkwa hay masa da bəla kede a kətmandakwar ŋja menjey nekədsey gway anda mevel ata ma wudsey. Ama papa aləkwa masa da vad na, a kətnakwar ŋja diyndakwar amba ya tərkwa ndəhay aŋga hay maaya anda aŋga ŋja sərmataw.

11 Daa masa Gazlavay fa kətnakwar na, a mbafandakwar ba, a candakwar mevel. Ama, ndəhay ma təbmara mekətey a na, a hətam menjey maaya la ta zazay fa dəba ha.

Ndəhay ŋja Gazlavay a da njam na, kwara?

12 Anda kede, ka da məcmara vaw ba, kam gədaŋ ŋja daw fa mey fa mey.

13 Maaya na, ka səpmara cəved ŋja Gazlavay dər e amba ndəhay siya da wuzlah akwar masabəle hay a mbəkdamara mey ŋja Gazlavay ba, a səpmara Gazlavay maaya maaya.

12:7 12.7 Mew 8.5 **12:10 12.10** Mt 5.48; Rm 5.2; Jak 3.17

12:11 12.11 12.14; Jak 3.17-18 **12:12 12.12** Iz 35.3 **12:13**

12.13 MM 4.26

14 Səpam ḥja njey ta zazay ta ndəhay tabiya, kam gədañ amba ka kam cek ma mbafar a Gazlavay, da daa ba na, kwa ndaw fa da hətar Gazlavay ta dey anja daa ba.

15 Wam vaw, kwa waawa da wuzlah akwar a da mbədar dəba a Gazlavay masa fa wudndakwar kalah kede ba. Asaya, wam vaw amba kwa waawa da wuzlah akwar a tərey anda slaslalay ḥja wudez masa meedəwek e * ba, da daa ba na, a da pey har, a da nəsta ndəhay siya ta dədəwek anja ha.

16 Wam vaw, kwa waawa da wuzlah akwar a da key cek malamba ba, a da rəsa cek maaya ḥja Gazlavay anda Ezayu ba. Ezayu a na, ta ləvar la a məlmaha mecəhe ḥja key mahura da ray a amba a vəlar cek mezəmey gway.

17 Ka sərmara fa dəba ha, Ezayu ta wudey la amba papaha a pəsar mey cənja, haa a səpa mepəsey-mey a ta matəway daa dey. Ama papaha ta pəsar mey daa saba, maja Ezayu a gwa ḥja mbədəda cek maaya ba masa anja ma ka heyey saba.

18 Sərmara, daa masa *Israyel hay ata da wuzlah-ley na, ata ta ḥjəcham la a cakay anjwa ḥja Sinay, cek masa ndaw ma gwa ḥja gəsfar. Ama akwar na, ka ta ḥjəcham a cakay cek masa ndaw ma gwa ḥja gəsfar anda Israyel hay

12:14 12.14 12.11; Mk 12.30-31; Ps 34.15; 1Kwr 7.15 * **12:15**
12.15 slaslalay ḥja wudez masa meedəwek e: Mey a kede a patar lenjesl a ndəhay da ray mesəpey kuley hay. (Nəka Mew 29.17.) Ndəhay siya hay a wulkam mey a kede a wudey ḥja ləvey mepey mey aa mevel. **12:15 12.15** Mew 29.17; Gal 1.6 **12:16 12.16**
MC 25.29-34 **12:17 12.17** MC 27.30-40

Hebère hay 12:19

liv

Hebère hay 12:23

zleezle na, daa ba. Daa ray ɳga aŋgwa ha na, awaw fa gəd̥ey njem! njem! da ray a, ləvaŋ bək-bek asaya, bərgadaŋ fa key ta gədaŋ da ray a.

19 Asaya, daa aŋgwa ha na, taalam fa cənwa, d̥ay fa cənwa. Israyel hay a ma cəndamara na, a təwam, a wudam amba Gazlavay aa guzltar saba,

20 maja mey masa ata ma cəndamara na, a fəntar gədaŋ. Gazlavay aa guzltar, a ləvtar: «Kwa ndaw, kwa cek ɳga ley ma gəsfar fa aŋgwa ha na, hazakamara ta aŋgwa haa a məcey.»

21 Cek masa ata ma hətmar a na, ta zluradata sem kalah. Kwa *Mawiz may, aa guzley, a ləvey: «Ya faa wesey maja mandərzay fa kaya.»

22 Ama akwar na, ka ta ɳgəcham la aa aŋgwa ɳga *Siyajw, aa berney ɳga Gazlavay, Gazlavay ndaw masa anja daha ta dey ɳga sərmataw. Berney a na, ara *Jeruzelem masa da gazlavay da vad. Fetede maslaŋ hay ɳga Gazlavay makustakaya ga, a sləfam ba, fa kam gwagway.

23 Asaya, akwar ta ɳgəcham la a cakay bəza hay ɳga Gazlavay masa maa-mey-ndaw † makustakaya fetede may. Bəza hay a na, ara ndəhay masa Gazlavay ma wuzlalatara mezəley ata sem aa dərewel anja. Ata fa kam gwagway da vad may. Akwar ta ɳgəcham la a cakay Gazlavay, Gazlavay masa ma katar sariya a ndəhay da bəla tabiya. Akwar ta ɳgəcham la a cakay ndəhay

12:18 12.18-19 Mab 19.16-22; 20.18-21 **12:20 12.20** Mab 19.12-13 **12:22 12.22** 13.14; Gal 4.26; CWJ 5.11; 21.2 † **12:23 12.23** bəza hay ɳga Gazlavay masa maa-mey-ndaw: Ara ndəhay tabiya ma təba mey ɳga Yesu manjatakaya da cakay Gazlavay.

masa ma kam sléra ta cəved e ma təram maaya kalah fa mey ɳga Gazlavay.

24 Akwar ta ɳgəcham la a cakay Yesu, ndaw masa ma mbəddérwa mambaz anja amba ya tərkwa ndəhay maaya fa mey ɳga Gazlavay. Yesu a na, ara ndaw ma handərwa *Mejəwey-mey Mawiya masa Gazlavay ma jəwa ta aləkwa. Mambaz masa anja ma mbəddérwa na, a wuzwa cek maaya ma fəna cek masa mambaz ɳga *Abel ‡ ma wuzdərwa.

25 Anda kede, wam vaw, jəkfamar sləmay a ndaw masa maa guzlkwar, ka da mbədmar dəba ba. Zleezle na, ndəhay ta jəkfamar sləmay a ndaw ma wuzdatara mey ɳga Gazlavay da bəla kede daa ba. Ara maja ɳgene, Gazlavay ma sərdata banay ta ndəhay a. Aləkwa masa fa cəndakwa dəy ɳga Yesu, ndaw maa guzlnak-war ta da vad' kede, da ya jəkfakwar sləmay ba na, kaa ya da ləhkwa daa banay a kwara?

26 Zleezle na, dəy ɳga Gazlavay ta cənwa la, hwiyak ta wusey la. Ama wure kede, Gazlavay aa guzley da ray cek masa aa ma da ka, a ləvey: «Ya wusa hwiyak la dey pal saya. Ya da wusey na, hwiyak daada ba, ama slam da gazlavay da vad may.»

12:23 12.23 Lk 10.20 ‡ **12:24 12.24** Mambaz ɳga Yesu a fəna ɳga Abel na, kwara? Ndəhay siya a ləvam mambaz ɳga Yesu na, a wuzwa dey-ceceh ta mewudəy-vaw ɳga Gazlavay, ama mambaz ɳga Abel na, a wuzwa Abel ma wudəy ɳga kəfsey ndəhay malamba hay. Ndəhay siya a ləvam mambaz ɳga Yesu a fəna mebərey ta gədan. **12:24 12.24** 8.6; 9.12; Abel: MC 4.10.

12:25 12.25 6.4-6; 8.1; Mab 20.22 **12:26 12.26** Mab 19.18; Hag 2.6, 21

27 Mey masa ma ləvey «dey pal saya» a wuzwa cek hay tabiya masa Gazlavay ma katərwa na, a wusam la. Asaya, cek hay a, aa zədəmən la. A ka kəne amba cek hay masa ma wusam ba na, aa zədəmən ba, a njam kəne.

28 Anda kede, kakwar suse a Gazlavay majaa a ma vəlndakwar berney masa ma pəlhey ba, slam masa Gazlavay fa wey da ray ndəhay aŋga hay ŋja sərmataw. Kakwar cek masa ma mbafar, nakwar ray.

29 Sərmara, Gazlavay masa aləkwa ma həlmakwa na, aŋga anda awaw maa wurey cek.

13

Mey da ray menjey maaya ŋja ndəhay ŋja Gazlavay

1 Akwar ndəhay ŋja Gazlavay, wudəm vaw da wuzlah akwar cəŋga anda akwar məlmənən hay.

2 Anda kede, sərfadəmara ŋja təbəy mələkən hay a way akwar hay ta meesəmey. Ndəhay mekele ta təbəmən mələkən hay la kəne, anja a təbəmən na, maslaŋ hay ŋja Gazlavay, kwa ta sərmara daa ba.

3 Wulkam ta ndəhay daa fərsəne, anda akwar bama ta ata daa fərsəne he may. Asaya, wulkam ta ndəhay masa fa sərdamata banay, anda akwar may, fa səram banay bama ta ata.

4 Kwa waawa ḥga jəkey sləmay fa mey masa Gazlavay ma ləvey da ray meley ḥgwas. Anda kede, kwa waawa a da ley vaw saw da palah ba. Sərmara, Gazlavay a katar sariya la ḥgada ndəhay ma lam vaw saw da palah ta ḥgada ndəhay ma kam cek hay malamba.

5 Kwa waawa a da wulkey kalah da ray dala ba. Sasəmam ta cek masa da har akwar gway, maja Gazlavay ta ray anja taa guzley la, a ləvey: «Ya fa da mbədka dəba daa ba. Kwa ya fa da mbəkdaka daa ba.»

6 Anda kede, kwa waawa da wuzlah aləkwa a gwa ḥga ləvey ta mandərzay daa dey daa ba: «Bay Gazlavay na, ara ndaw ma jənya.

Maja ḥgene, ya fa da zlurey kwa ta meeme daa ba,

maja ndaw ma gwa ḥga kaya cek maaya ba na, daa ba.»

7 Wulkam ta *bay-ray akwar hay daa *mecəmey-ray ḥga ndəhay ḥga Yesu masa ma wuzdamakwara mey ḥga Gazlavay zleezle. Yaw, wulkam da ray menjey ata, asaya, da ray meməcey ata. Pamara Gazlavay ḥga ndaw akwar fara fara anda ata.

8 Yesu *Kəriste na, a mbədəy ba dəga zleezle haa wure kede, anja daha ḥga sərmataw.

9 Wam vaw maja ndəhay faa sərkadamata ndəhay ta meesərkey mekele mekele masa wal ta meesərkey masa fara fara ḥga Gazlavay. Ndəhay a ḥgene, a da zlaŋgadadamakwar ta

meesørkey ata da ray mesøpey kwakwas da ray cek mezømey. Ama kwakwas da ray cek mezømey a na, kwa ta jønta ndøhay masa ma søpmara kwakwas a na, daa ba sølak. Anja maaya amba ndøhay a høtam gødaø daa cøved ñga Gazlavay ta fa maaya ñga Gazlavay, da ray mesøpey kwakwas da ray cek mezømey.

10 Aløkwa na, ta slam aløkwa meføkey cek * ñgada Gazlavay, ama ndøhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay ata ta cøved ñga zømey cek da ray slam aha daa ba.

11 Ata na, a høram gønaw. *Ndaw mahura da ray ndøhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay na, a mbøzey ta mambaz a aa *Slam masa Gazlavay aa da hwad a ñga vøldara a Gazlavay ñga mbøkey mebørey ñga ndøhay. Aslaw a na, a badamara ta cakay, aa wurmara fetedø.

12 Yesu na, køne may, a da kødmara na, ta', a badamara la daa berney ñga *Jeruzelem ta cakay. A sørey banay anda ñgene na, amba a tørdata ndøhay ñga ndøhay maaya manjar mebørey ta fa mambaz anja.

13 Da anda kede na, ya da søpkwa kwakwas ñga *Jøwif hay saba. Bakwa la ta cakay, nakwa fa Yesu amba a pamandakwar hwaray bama ta anja.

14 Da bøla kede na, aløkwa manjatakaya daa berney masa ma da njey ñga sørmataw ba, ama

13:9 13.9 Rm 14.2; Kwa 2.20-22; 1Tm 4.3 * **13:10 13.10** slam aløkwa meføkey cek: Fede a wudsey ñgaa guzley da ray Slam masa Gazlavay aa da hwad a da vad. Ara slam masa Køriste ma mbøzey a hwad a. **13:11 13.11** 9.7; Lev 16.27 **13:12 13.12-13** 11.26; Mt 27.31-33

ya səpkwa ta səpey na, berney masa Gazlavay
ma da ləma ŋgada fa mey.

15 Anda kede, kakwa suse a Gazlavay mandaw
mandaw ta mezəley ŋga Yesu. Mekey suse a
ŋgene na, ara anda cek mevəley ŋgada Gazlavay
ma bawa da mey aləkwa ŋga həlma.

16 Maaya na, ka kam cek masa maaya da
wuzlah akwar, asaya, ka jənam vaw. Mekey cek
anda ŋgene na, ara anda mevəley cek masa ma
mbafar a Gazlavay.

17 Maaya na, ka namatar ray a bay-ray akwar
hay, ka cənmatar mey. Ara ata ma nəkfamakwar
dey daa menjey akwar, maja Gazlavay a daa
cəfdəta da ray sləra ata masa ata ma kamara
ŋgada akwar. Anda kede, da akwar fa namatar
ray na, a kamara sləra ata la ta meesəmey, da
daa ba na, har a da rəwtar. Da har ta rəwtar
sem na, ŋgene, fa da jənkwar daa ba səlak.

18 Ambahw, dəram daŋgay a Gazlavay majə
ala. Ya sərmara fara fara, mevel ala maaya,
ya wudəm ŋga key cek ta cəved e mandaw
mandaw.

19 Yaa cəfdəkwar kalah na, ŋga dəreye daŋgay
a Gazlavay amba a vəlyə cəved ŋga vəhey fa
akwar wure kede.

Mepəsey-mey

20 Ara Gazlavay ma vəlndakwar zazay. Ara
aŋga ma sləkdədərwa Bay aləkwa mahura Yesu

13:14 13.14 11.9-10, 13, 16; 12.22, 28; Fəl 3.20; 2Kwr 5.6; 1Pi 2.11;
CWJ 21.2 **13:15 13.15** Ef 5.19-20; Ps 50.14, 23 **13:16 13.16** Gal
6.10; Fəl 4.18 **13:17 13.17** Ez 3.17; SNM 20.28-31; 1Kwr 16.16
13:18 13.18 10.22; Rm 15.30; 2Kwr 1.12; SNM 24.16

da wuzlah ndəhay maməctakaya. Yesu a na, ta tərey la anda mecəkwer aləkwa mahura ma nəkfandakwar dey, maja anja ma məcey maja aləkwa. Ta fa mambaz anja ma mbədwa na, Gazlavay ta jəwey mey la ta aləkwa ŋga sərmataw.

²¹ Anja Gazlavay ŋga vəlkwar gədaŋ amba ka kam cek tabiya maaya anda aa ma wudsey. Anja ŋga ka sləra anja ta aləkwa ta gədaŋ ŋga Yesu *Kəriste, amba ya tərkwa ndəhay maaya fa mey anja. Anja ndəhay ŋga həlmamara ŋga sərmataw. *Amen.

Mey ŋga madagway-dakw

²² Məlma adaw hay, ya fa kakwar ambahw, təbmara mey adaw masa ma da vəlkwar gədaŋ daa leeter kede ta meesəmey. Leeter kede na, aa zazam daa ba.

²³ Yaw, ya wudsey ŋga wuzdakwara, məlma aləkwa Timawte na, ta bawa cay daa fərsəne. Da ta wuswa la fiyaw fedə na, ya da diyam cew e fa akwar.

²⁴ Camatar har a *bay-ray akwar hay ta a ndəhay ŋga Yesu fetede tabiya may. Məlma aləkwa hay daa *mecəmey-ray ŋga ndəhay ŋga Yesu daa hwayak ŋga Itali a camakwar har may.

²⁵ Anja Gazlavay ŋga pəskwar mey, akwar tabiya ndav.

13:20 13.20 zazay: 12.14; Rm 5.1; 2Kwr 13.11; **mejəwey-mey:** 8.6; **mambaz:** 9.12 **13:21 13.21** Ef 2.10; Fəl 2.12-13 **13:23**
13.23 Timawte: 1Kwr 4.17 **13:25 13.25** Gal 6.18

Mofu-Gudur
The New Testament in the Mofu-Gudur language of
Cameroon: Mejøwey-mey Mawiya
Le Nouveau Testament en langue Mofu-Gudur
(Cameroun)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mofu-Gudur

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source
files dated 14 May 2025

2b021919-36cf-59da-a35f-10c5e5548811